

Nepriklausoma

Lietuva

LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY

Nr. 10 (45-ti metai) 1985

KOVO - MARCH 7 d.

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

7722 GEORGE ST., LA SALLE, P.Q. H8P 1C4. Tel.: 366-6220 50 c.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

ČERNENKO BALSAS

K. Černenko ir 10 kitų politbiuro narių SSSR rinkti - muose/kaip paprastai /jokių oponentų nesusilaukė.

Sergantis ir vos pra - kalbantis K. Černenko buvo po ilgo laiko rodomas televizijos ekranuose balsuojantis ir besisveikinantis su Rinkimų Komisijos darbuotojais. Manoma, kad jis buvo filmuojamas elitinėje ir stipriai saugomoje Maskvos li-

● GROMYKO, SSSR Užsieninių Reikalų ministeris, baigęs vizitą Italijoje, buvo nuvykęs į Ispaniją, kur su min. p-ku Felipe Gonzales ir Ispanijos Užsieninių Reikalų ministru Fernando Moran diskutavo būsimąsias ginklavimosi sumažinimo derybas Ženevoje kovo 12 d.

● Š. m. vasario 15 d. Ispanija išprašė 2 JAV diplomatus už komunikacijos įrengimų fotografavimą.

● VIENOJE sunkiai sužeistas Lybijos prez. Khadafy opo - nentas E. Ghadamsi, buvęs Lybijos ambasadorius Austrijoje. Užpuolikai neišaiš - kinti.

PROTESTAVO SUTARTINAI

Arabai ir žydai protestavo prieš rabino Meir Kahan pakartotinus ekstremistinius pasisakymus dėl arabų sunaikinimo reikalingumą. Sutartinai demonstravo, neleidami jam kalbėti Hebrajų Universitete Jeruzalėje. Buvo paleista ir keletas akmenų, kurie pataikė į paskaitininką. Policija suėmė 9 palestiniečius ir 5 žydus.

● LENKIJOSJE šiuo metu parduotuvėse racionuojama mėsa, cukrus, riebalai, sviestas, šokoladas ir gazolinas.

ZUNDEL NUBAUSTAS

Teismas nubaudė Ernst Zundel už platinimą neteisingos "antisemitinės literatūros", siekiančios skatinti "socialinę ir rasinę neapykantą".

Savo dvejose brošiūrose jis bandė sukelti abejones, ar tikrai Hitlerio vyriausybė vykdė prieš žydus holokaustą ir kad galėjo žūti 6 milijonai žydų. Esą, tai buvusi tik konspiracija išgauti iš Vakarų Vokietijos reparacijas.

Antroje brošiūroje "The West, War and Islam" / už ją E. Zundel nebuvo baustas, tvirtinama, kad zionistai, bankininkai, komunistai ir masonai bendromis jėgomis

norį sukurti globalinę vyriausybę ir sugriauti egzistuojančias santvarkas.

E. Zundel'į oficialiai apkaltino Sabina Citron, 56 m., kuri pati pergyveno Auschwitzo lagerio baisumus.

BOURASSA SIŪLO R. LEVESQUE DEBATUS

Robert Bourassa, Quebec'o provincijos liberalų lyderis, liberalų konvencijos metu pasiūlė min. p-kui R. Levesque debatus ekonomiais klausimais.

Konvencija truko 3 dienas, kurioje 2.000 narių planavo partijos rinkiminę programą. Svarstoma 1.300 rezoliucijų, dėl kurių bus balsuojama.

R. Bourassa pažadėjo šioje konvencijoje, kad liberalų vyriausybė panaikintų paveldėjimo mokesčius ir įstatymu garantuotų angliškai kalbantiems kvebekiečiams teisę kontroliuoti savo socialines ir sveikatos institucijas. Jis spėja, kad provinciniai rinkimai bus paskelbti už 3-4 mėnesių.

Konvencija pasižymėjo beveik trečdaliu jaunų, entuziastingų žmonių dalyvavimu. Daugiau kaip 350 iš balsavusių 1.300 buvo jauni žmonės. Jie daugiausia prisidėjo, kad būtų priimtas nutarimas užšaldyti ar ir sumažinti universitetuose mokesčius už mokslą ir kad būtų pakelta nedarbingumo pašalpa jaunesniems kaip 30 metų amžiaus gavėjams.

PANAŠŲ KOMEDIJA

Olimpinio Stadijono Montrealyje šaunumas prašoka visus iki šiol buvusius moderniosios architektūros stebuklus dėka "napoleoniškos" Montrealio miesto mero J. Drapeau.

Brangiausias pasaulyje, turėjęs būti nuostabiausiu savo nuleidžiamu ir pakeliamu stogu pastatas vis dar be stogo. Jis pakankamai blogai funkcionuoja jau dabar dėl genialaus architekto ir jo pagalbininkų neapsižiūrėjimo" nepagalvojant apie Montrealio miesto klimato sąlygas. Sienose susidaro plyšiai, ir atsirado kitokios problemos.

Nubalsavus, kad reikia užbaigti suprojektuotą stogą su bokštu ir kad jo darbai turėtų prasidėti už keletos savaitių, paskutiniiais duomenimis darbai kainuos 71 milijonų ekstra, nes norima įrengti stebėjimo platformą ir specialius kabelio įrengimus. Viską bendrai sudėjus, tas vienintelis pasaulyje toks

PAMINĖTA VASARIO 16-TOJI KANADOS PARLAMENTE

Kanados Lietuvių Bendruomenės Visuomeninių Reikalų Komisijos vicepirmininkas ir atstovas Ottawoje J. V. Danyš kreipėsi į laikinuosius federalinio parlamento atstovus, kad VASARIO 16, - 67-rių metų sukaktis nuo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo būtų paminėta Kanados Parlamente.

Tai padarė parlamento narys DAVID KILGOUR /iš Edmonton'o/, kuris yra užsienio reikalų ministerio ryšiams su užsieniais parlamentinis sekretorius.

Dr. Kilgour ir anksčiau yra padaręs palankių pareiškimų baltiečiams, kurie buvo įrašyti į oficialias Parlamento bylas.

Žemiau dedame minėto pareiškimą tekstą:

CANADA

House of Commons Debates

February 15, 1985

EXTERNAL AFFAIRS

FREEDOM ASPIRATIONS OF BALTIC STATES

Mr. David Kilgour (Edmonton-Strathcona): Mr. Speaker, we Canadians need to be reminded that on February 16, 1918, Lithuania was restored to independence and flourished as a free democratic state for 20 years, along with its neighbours Latvia and Estonia.

In June, 1940, all three were subjugated once again when the Soviet Union signed the Ribbentrop-Molotov Non-Aggression Pact, and marched in and annexed them.

We take for granted the freedoms that the Lithuanian people are denied, but they are still continuing the struggle for liberation. The refusal of Canada to recognize *de jure* the incorporation of Lithuania into the Soviet Union, and the welcome of the consuls of the Governments in exile of the Baltic states, constitute important acts which help to keep alive the hopes and aspirations of these valiant peoples, many of whose citizens are now our fellow Canadians.

I would ask that Members of the House associate themselves with these sentiments on this sixty-seventh anniversary, so that these courageous peoples know that we have not forgotten them.

bokštas kainuos 125 ml. dolerių. /Bendra stadijono kainą - taip pat vienintelė pasaulyje- 825 milijonai dolerių/.

To negana. Kita, vienintelis kumu begarsėjanti ypatybė, pranešta Olimpijų įrengimų Komisijos: Stogo bus neįmanoma pakelti ar nuleisti, jeigu vėjų stiprumas pasiekia 25 km. ar daugiau į valandą. Mūsų klimato - 25 km. į valandą yra labai dažni ir laikinai visai paprastais. Tai reiškia, jeigu stogui pakelti ar nuleisti reikia 20 minučių ir nepastovus vėjų stiprumas keičiasi gana staigiai, ypač, kad gana dažnai esama ir staigių audrų- stogą nuleidus, jis ir turėtų likti savo vietoje. Tradiciniai žaidimai, kaip beisbolas, ne- dažnai galėtų vykti po atviru stogu.

Nutarimas užbaigti šį Stadijoną tokiu vieninteliu pa-

saulyje stogu buvęs paremtas konsultacijos firmos tvirtinimu, kad išlaidas padengs turistai /apie 1/2 milijų kasmet/, kuriems bokštas bus atrakcija, kaip ir kiti jame būsimieji parengimai.

Raporte sakoma, kad tuomet bokštas-stogas būtų dar įdomesni už Eifelio bokštą Paryžiuje ir CN bokštą Toronte.

Visa tai ant popieriaus. Abstrakčiai galvojant. Kompiuterio pagalba operuojamo bokšto priežiūra ir išlaikymas, kaip minėta ir gamtos sąlygos, atrodo pavers šį "baltą dramblių" - napoleonišką Drapeau ir Taillabert svajonę- Babelio bokštą, kai visi pradės vienas kitą kaltinti už ekstravagantiškas kainas...

Tikrai, būtų buvę svarbiau tas ekstra išlaidas panaudoti socialiniams reikalams Montrealyje.

XIII- TASIS BALTIEČIŲ VAKARAS

Parlamento rūmuose Ottawoje įvyko 1985 m. vasario 27 d. Dalyvavo apie 60 senatorių ir Parlamento narių, jų tarpe ministeriai M. H. Wilson, G. Hees ir J. Murta, septyni atstovai iš įvairių am-

basadų.

Pagrindiniai kalbėtojai buvo finansų ministeris Michael Wilson'as ir Algis Pacevičius, Kanados Lietuvių Bendruomenės pirmininkas. /Platesnis aprašymas bus spausdinamas kitame "NL" numeryje/.

STIPENDIJŲ FONDAS JAUNIMUI

A. ir T. Koyelaičių Stipendijų Fondas, veikiantis prie Kanados Lietuvių Fondo, duoda stipendijas studentams iki 1.500 dol., ruošiantiems magistrui ar daktaro laipsnį iki 2.000 ir 2.500 dol., o lankantiems VASARIO 16 GIMNAZIJA duoda iki 1.000 dol.

Pirmenybė teikiama aktyvesniems lietuviškoje veikloje. Be to, Fondas moka premijas studentams, parašiusiems universitetui rašto darbą iš lituanistikos, moka už mokslą, lankantiems PLJS-gos Ryšių Centro ruošiamus lituanistinius seminarus. Stipendijos bei premijos mokamos ir ne Kanados lietuviams.

Prašymai priimami bet kuriuo laiku. A. ir T. Koyelaičių Stipendijų Fondo adresas: 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6J 3E1.

PRANEŠA PLB:

PALAIKOMI RYŠIAI IR REMIAMAS BATUNAS

PLB valdyba palaiko artimus ryšius su BATUNO (Baltic Appeal to the United Nations) organizacija ir pagal išgales ją finansiniai remia. Šiuo metu bendradarbiaujama, siekiant į Jungtinių tautų komisijas įnešti Europos Parlamento priimtą rezoliuciją, Pabaltijo valstybių reikalui. PLB visuomeninių reikalų komisijos vicepirmininkai Gintė Damušytė ir dr. Br. Nemickas, gyvendami New Yorke, palaiko tiesioginius ryšius su BATUNO. BATUNAS yra pasamdęs latvių kilmės advokatą iš Švedijos Imans GROSS veikti į Europos Parlamento rezoliucijos įnešimo į JT reikau. I. Gross jau aplankė daugelį Europos valstybių užsienio ministerijų, susipažino su jų nusistatymu, pristatė pabaltiečių poziciją ir pageidavimus. PLB valdyba mano, kad BATUNO atliekami darbai yra labai reikalingi ir naudingi, todėl šią organizaciją remia ir skatina kitų kraštų valdybas, ypač JAV ir Kanados, finansiniai paremti BATUNą tiesioginiai arba per PLB visuomeninių reikalų komisiją, Batuną sudaro lietuvių, latvių ir estų atstovai. BATUNO pagrindinis tikslas yra informuoti Jungtinėse Tautose, apie padėti okupuotoje Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje. BATUNAS veikia jau keliolika metų, istaiga randasi New Yorke.

PRANEŠA ALTA:

DEMONSTRACIJA DĖL ŽMOGAUS TEISIŲ

Čikagos miesto centre, priešais "Chicago Tribune" dienraščio rūmus, sausio 30 d. buvo suruošta demonstracija prieš Žmogaus Teisių laužytojus. Buvo atvykę spaudos, televizijos, radijo atstovai. Kalbėjo ukrainiečių, žydų, lenkų, italų ir kitų tautų atstovai. Kun. J. Prunskis papasakojo apie priespaudą Maskvos okupuotoje Lietuvoje. Apie šią demonstraciją paskelbė WMAQ televizijos stotis, WBEZ ir WBBN radijo stotys, laikraščiai: Chicago Defender, The Reader, Fra Noi, Draugas bei kai kurių etninių organizacijų informacijų biuleteniai.

● ALTos posėdyje š. m. vasario mėn. 8 d. p-kas Teodoras Blinstrubas informavo apie dalyvavimą pagerbime dr. K. Bobelio, apdovanoto aukštu Popiežiaus ordinu, apie pasitarimus su St. Petersburgo ALTos vadovybe, apie pasikalbėjimą su prof. Br. Kaslu, paruošusiu Oskaro Milašiaus laikotarpio dokumentų rinkinį spaudai. Taip pat tarėsi su JAV LB pirminku dr. A. Butkam, su JAV LB Visuomeninių Reikalų Komisijos nare A. Zerr ryšium su OSI bylomis.

RADIJAS IR TELEVIZIJA APIE LIETUVĄ

WCEV Radijo stoties Čikagoje vedėja Lucyna Migala pravedė pasikalbėjimą su kun. J. Prunskiū apie Lietuvą, apie Nepriklausomybės minėjimą, apie pabaltiečiams dėl nacių nusikaltimų keliamas bylas. Tą pasikalbėjimą vasario 10 d. du kartu perdavė per savo radijo stotį anglų kalba.

Čikagos Televizijos stotis CBA, kanalas 2, ALTos prašyta sutiko savo Community Accents programoje, kuri duodama anksti rytą- vasario 11, 12 ir 13 dienomis paminėti Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą, ruošiamą ALTos Marijos Aukštesniojoje Mokykloje.

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la libération de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.O.
H8P 1C4

Metinė prenumeratės kaina \$ 18.00
Rėmėjo – \$ 25.00

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

JAUNOJI KARTA VASARIO 16 DIENOJE

(Iš Gintės DAMUŠYTĖS žodžio Montrealyje)

"Antrojo Pasaulinio Karo pasekmėje mūsų tautos ir valstybės padėtis pasidarė tragiška. Pradžioje atsidūrėme tarp sovietinio marksizmo ir vokiškojo nacionalizmo girnų. Tie abu diktatūriniai imperialistai Lietuva ir visu Pabaltiją prekiaavo. Ir kiekvienas iš jų planavo paglemžti Pabaltijį.

Tame negatyviame istorinio vystymosi keitimasi - Antrojo Pasaulinio Karo metu - iškilo į viešumą ryškūs pavojaus ženklai. Šios, svarbiausią vaidmenį atliekančios dvi diktatūros - sovietinė ir socialistinė - pasireiškė genocidiniais trėmimais, masinėmis žudynėmis, holokostu, teismais, paremtais falsifikuotais kaltinimais, jų įteisintu teroristinio saugumo institucijų sauvaliavimu. Naudodamiesi politine ir policijos prievartine jėga, jos abi, taip atrodė, buvo pametę protinę pusiausvyrą, ypačiai jų vadovai.

Nacionalizmas žlugo, bet sovietinis marksizmas dar žygiuoja ta pačia kryptimi. Tik dabar nėra tų genocidinių trėmimų, nėra tų masinių žudynių... Vieša opinija tokius reiškinius smerkia ir jų nepriima "civilizuotame" krašte. Sovietų sąjungos bei jos valdžios kritikai dar yra kalinami kalėjimuose, lageriuose, psichiatrinėse ligoninėse, tremiami iš tėvynės ir panašiai, bet prie šių nepelnytų bausmių, pasireiškia pasaulio nepastebėtos ar net mūsų kartais užmirštos subtilesnės represijos. Rečiau girdime, kad kas Lietuvoje mirė kruvina mirtimi nuo okupanto smaugiančios rankos. Bet kasdien vyksta kova už žmogaus žmogiškumą bei orumą.

Dabartinės Lietuvos gyventojai miršta ne nuo tremties bado, ne nuo Stalino teroro, ne nuo partizaninių kovų, bet nuo civilinių represijų. Lietuviams grėsia net kalėjimas, bei pagrindinių žmogaus Teisių pažeidimai. Ir kasdieninė diskriminacija.

Vieša opinija užmiršta tuos, kurie jaučia nuolatinę grėsmę ir baimę vien dėl to, kad jie tiki į Dievą, domisi savo tautine istorija, didžiuojasi savo kalba ir kultūra.

Jie nesėdi kalėjimuose bet būna valdžios vos toleruojami arba traktuojami kaip "blogesnės kategorijos" piliečiai ar net, tai irgi pasitaiko, iš viso jiems atimamos pilietinės teisės.

Pav., saugumiečiai vis bando šiauliuose "auklėti" ir įkalbinti su jais bendradarbiauti Dalia Tamutytę. Saugumiečiai rimtai patarė jai apsvastyti savo gyvenimą ir padaryti reikiamą išvadą. Mat Tamutytė tą jau buvo padariusi, tik saugumui nepatiko prie kokių išvadų ji priėjo.

Tamutytė bendrauja su valdžiai nepriimtinais asmenimis, pvz., buvusiu kaliniu Mečislovu Jurevičium ir kitais Daliai nepavyko įstoti į Valstybinę Konservatoriją Vilniuje už religingumą. Ji jau kelis kartus buvo priversta, atseit, "savo noru" išeiti iš darbo. Saugumas reikalauja pasakyti kaip žinios apie jos persekiojimą patenka į LKB Kroniką. Ją bando papirkti - saugumas reikalauja atnešti pagrindinio leidinių, už kurių kiekvieną gausianti po 50 rublių. Atsisakius tai daryti, grasino pasodinti į elektros kėdę. "Dirbti niekur neleisim, kol nepripažinsi, kaip žinios pateko į pagrindinio leidinį ir į Vatikaną", - pa grasino čekistai.

Tai jauna moteris, kurios visa ateitis dar prieš akis. Čia kalbame ne abstrakčiai, o apie žmogų visa savo tikrove. Žmogus, labiausiai konkretus ir labai realus, kai jis yra visoje pilnatvėje. O visa tragedija bei ironija dabartinėje Lietuvoje yra tai, kad tasai giliausias žmogaus dvasios veržlumas, kuris pasireiškia ieškojimu pilnutinio žmogiškumo ir pilnutinės žmogiškojo gyvenimo prasmės, yra varžomas.

... Sugebėti atskirti priešus ypatingai yra svarbu mums dabar. Jeigu kuri gyvių rūšis nesugeba atskirti savo draugo nuo priešo, ji save pasmerkia išnykimui.

Kodėl aš keliu tokią klausimą savųjų tarpe, kai mums atrodo viskas taip aišku? Gi mūsų tauta jau šimtmečius yra istorinio vystymosi sūkuryje. Čia kaip tik glūdi atsakymas į "kas yra draugas, kas priešas?" Istorijoje vyravo bei vyrauja dvi radikaliai viena kitai priešingos kryptys: viena jų idealistinė, humaniška, krikščioniška, demokratiška, žmogaus sąžinės laisvę gerbianči; kita gi imperialistinė, materialistinė, prievartinė diktatūrinė, žmogų išnaudojanti ir pavergianti sistemos. Pirmoji yra pažangos, antroji atžangos vykdytoja.

Gyvendami laisvame krašte, ar tai buvo nepriklausomoje tėvynėje ar čia Vakaruose, mūsų visuomenė daugumoje trokšta būti persiėmusi idealistine kryptimi, kuri teigia, kad žmogus auga, bręsta ir vystosi istorijos tekmeje ir savo veiklą išreiškia žmoniškumo vertybėse vis tobulesne forma. Tai yra socialinė praktika: pasaulis trokšta 2 psl.

KANADOS LIETUVIŲ DIENU HAMILTONE

1984 m. spalio mėn. 6 - 7 d.d.

A P Y S K A I T A

Pajamos:

Dramos Vakaras.	\$ 681,-
Parodos atidarymas 11.2 d.	140,-
Jaunimo šokiai /203 bilietai/.	2914,-
Susipažinimo vakaras /697 bilietai/.	7522,-
Sekmadienio koncertas /787 bilietai/.	7530,-
Leidinyš.	2390,-
Kitos smulkios pajamos.	232,-
Viso pajamų.	\$ 21409,-

Išlaidų pagal patiektus dokumentus

padaryta.	\$ 16041,-
Pelnas.	5368,-

Visas pelnas, pagal Lietuvos Dienoms Ruošti Komiteto nutarimą, paskirstytas dvidešimt trimis lietuviškoms institucijoms.

Visi šią apyskaitą liečiantys dokumentai perduoti K. L. B. Hamiltono Apylinkės Valdybai.

B. Pakalniškis,
Pirmininkas,

A. Garkūnas,
sekretorius

K. L. B. Hamiltono Apylinkės
Revizijos Komisija

XIII BALTIEČIŲ VAKARAS PARLAMENTO RŪMUOSE OTTAWOJE, 1985 II. 27. (Kairėje) Vincas Piečaitis, Montrealio KLB Apylinkės vice-pirm. ir Edouard Desrosiers, parlamento narys iš Montrealio. Nuotr. J.V. Danio

Lietuvos katalikų būklę. Jis toliau tęsia darbą, rašydamas straipsnius apie įkalintuosius, ragindamas plačiąją visuomenę jiems rašyti ir juos ginti. /b.d./

IŠ ALMA MATER Nr. 3

(Iš Algirdo Juliaus GREIMO viešnağės Vilniaus Universitete)

O dabar žvilgtelėkime į A. J. Greimo viešnağę Lietuvoje...

Tarybinėje spaudoje apie mūsų Greimo viešėjimą, paskaitas, kurias turėjo skaityti mokslininkas, kaip ir reikėjo tikėtis, nutylėta. Apie tai nebuvo rašoma net ir Greimui atvykus bei skaitant paskaitas. Nėra abejonės, kad šio mokslininko - lietuvių viešėjimas tarybinei valdžiai labai buvo nepageidautinas, nemalonus, bet kadangi Greimas vis dėlto įeina į "TSRS - Prancūzijos kultūrinio bendradarbiavimo" sferą, kadangi įvyko L. Brežnevo - Ž. Esteno susitikimas "savitarpio supratimo dvasioje" tai, matyt, susitaikyta su ta mintimi, kad geriau leisti įvykti tam "pasiketimui kultūriniais mainais". Bet tarybų valdžia nebūtų tarpybų valdžia, jei ir po tokio sprendimo nedirbtų savo "darbo", apie kurį šiek tiek pakalbėsime.

Jau buvo sakyta, kad buvo stengiamasi kaip galima nutylėti, užslėpti Greimo viešnağę. Bet, deja, šita visur ir visada tarybinių pareigūnų naudojama priemonė nedavė patenkinančių rezultatų. Apie atvykusį Greimą ir net jo skaitomas paskaitas iš lūpų į lūpas ėjo žinia ne tik už to sienose, bet ir po visą Vilniaus miestą. Visokiais būdais sužinoję, kada ir kur vyks paskaitos, traukė skaitlingi būreliai, nebūtinai turį tiesioginį ryšį su u-tu. Štai jau pati pirmoji Greimo paskaita "Tautosaka ir mitologija" su traukė tiek klausytojų, kad paskaitai skaityti auditorija atrodė juokingai maža: ji negalėjo sutalpinti nė trečdaliai žmonių. O klausytojai dar vis plaukė... Reikėjo ieškoti išeities. Išeitį surado patys klausytojai. Jie pastebėjo tuščią salę. Tokiu būdu pirmoji paskaita įvyko maždaug penkenčiamose sąlygose. O antroji? Čia jau ėmė veikti "tarybų" valdžia... Klausytojai vėl rinkosi į tą pačią Akty salę. Teisingiau prie salės... O ant jos durų kabojo prišmeigtas "raštelis", kurias užrašytu raudonu rašalu užrašas. Pateikiame ištisai: Prof. A. Greimo paskaita "Sovijaus mitas" Akty salėje V.15 d. 18.30 val. neįvyks.

Kai kas tekstą suprato, kad nurodytu laiku neįvyks, t.y. paskaita bus pagal naują koki nors skelbimėlį, ir grįžo namo. Bet buvo nemažai tokių, kurie žūt būt norėjo sužinoti, kodėl neįvyks, kada ir kur įvyks, nes įtarimą kėlė skelbimėlis, nieko daugiau nesakęs. Kaip tik tiems ir pavyko sužinoti, kad paskaita bus skaitoma, bet... Centrinuose u-tu rūmuose, iki kurių du kilometrai kelio, nesant kito kio susisiekimo, kaip... pėstute. Bet entuziastų buvo gana daug. Kaip profesorius Greimas skaitė paskaitą, sunku pasakyti. Bet nedidelė auditorija buvo sausakimšiai perpildyta, daugybė klausytojų spietėsi aplink profesorių, kita dalis gaudė žodžius koridoriuose... Tuo tarpu minėta salė stovėjo tuščia. Beje, apie jos duris šlaistėsi įtartinai tipeliai, kai kurie apsimitę nepatenkintais, bet lengva buvo įspėti KGB stilių...

Kas gi atsitiko? Nieko ypatingo. Į universiteto vadovybę iš OK buvo pasiųstas signalas ir tuoj pat "buvo imasi priemonių". Ir, žinoma, nuo to laiko prof. Greimui jau teko skaityti likusias paskaitas mažytėse auditorijose, kurios nebegalėjo sutalpinti nė mažos dalies tų klausytojų, kurie ryžosi iš pradžių pasidžiaugti bent tomis keilomis paskaitomis, kurias galėjo išgirsti iš lietuvių - pasaulinio garso mokslininko lūpų, kai tuo tarpu svetimų šalių žmonės lengvai, normaliose sąlygose gali semtis žinių.

Vos Greimui atvykus į Lietuvą, atsirado norinčių "pagloboti" /Churginas, teikęs paslaugų Gestapui, taip šiuo metu tebeveikia tokias pat paslaugas KGB/. Vėliau pasirodė ir "reporterių" bei "fotografų". Aišku, bus galima ir parašyti tik ne tuoj, o po mėnesio kito, ir, žinoma, tik "Gimtajame krašte" kažką panašaus, ką skaitomė knygelėje "Ta pati ir visai kita". Greimas jau bus toli, nebereikės budriai sekti, su kuo kalba, su kuo susitikinėja...

A. J. Greimas, vykdamas į Lietuvą, norėjo pasidaryti, pasirinkti medžiagos iš Lietuvos tautosakos lobyno, iš surinktos visos tautos pastangomis tautosakos, kuri dabar yra sukurta Lietuvos kalbos institute, kurio vadovas K. Koršakas. Tokia prof. Greimo pastanga galime tik džiaugtis. Juk jis, panaudodamas lietuvių tautosaką savo moksliniuose darbuose, keliančiuose susidomėjimą pasaulio moksle tuo pačiu populiaria ir parodo, kokia svarbi ir turtinga mūsų tautos kūryba. /b.d./

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

APIE KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĘ

Prisiminti - Sužinoti

Dr. Petras Lukoševičius
(tęsinys) Man

teko keletą kartų tuo reikalu lankytis Secretary of State įstaigoje ir joje patirti gana didelį laikinių valdininkų, kurie tą reikalą turėjo tvarkyti, šaltumą ir priekabumą. Galų gale paaiškėjo, kad mūsų byla yra dingusi.

Kaip ten bebūtų, galų gale "čarteris" buvo gautas 1963 metų rugsėjo mėn. 17 d. Buvo padaryta atitinkami žygliai gauti nuo mokesčių atleidimo numerį ir tuo pačiu Šalpos Fondas galėjo išduoti kvitus visiems aukojusiems. Taipgi, čarteris padėjo oficialiai užregistuoti įsigytas nuosavybes.

K. L. B. Padaliniai ir su Bendruomenės Surištos Organizacijos

Noriu truputį grįžti atgal ir nors keletą žodžių pasakyti apie KLB padalinius, fondus, komisijas, garbės teismą ir bendrai pačią Bendruomenės organizaciją.

KLB Kultūros Fondas

Minint spaudos atgavimą 50 metų sukaktį (1954 m.), Kanados Lietuvių Bendruomenė įsteigė KLB KULTŪROS FONDĄ sekantiems lietuviybės išlaikymo tikslams siekti: 1. lituanistiniam švietimui bei auklėjimui globoti; 2. lietuvių mokslui, menui ir kitoms kultūrinio gyvenimo apraiškoms ugdyti; 3. studijuojantiems bei lituanistinį darbą dirbantiems paremti.

Ši institucija yra daug nuveikusi rūpindamasi koordinuoti lituanistinį švietimą bei paruošdama vadovėlius šeštadieninėms mokykloms.

Kultūros Fondo Pirmininką renka Krašto Taryba tai pačiai kadencijai, kaip ir kitus organus. Kitus Kultūros Fondo narius pirmininkui pristačius tvirtina Krašto Valdyba. Per eilę metų Kultūros Fondo vardas buvo keičiamas, tačiau visuomet Krašto Valdybos vienas iš vice-pirmininkų sudarydavo komisiją kultūros reikalams.

KLB Šalpos Fondas

Šalpos darbai koordinuoti Kanados Lietuvių Bendruomenėje veikia KLB Šalpos Fondas. Šio Fondo tikslai yra: 1. šelpti ir vargą patekusius Kanadoje bei Vakarų Europoje esančius lietuvių; 2. šelpti Kanadoje ir Vakarų Europoje besimokančių ir materialinės paramos reikalingą mokslą; 3. šelpti Vasario 16 dienos Gimnaziją bei kitas švietimo įstaigas. Savo laiku šiai institucijai buvo pavesta šelpti Suvalkų Trikampyje reikalingus šalpos lietuvių. Šelpimas pačioje Kanadoje mažiau buvo daromas. Daugiausia buvo norima pagelbėti tiems, kuriems nebuvo lemta dėl sveikatos atvažiuoti į Kanadą ar Ameriką.

Kaip ir Kultūros Fondo Pirmininką, KLB Šalpos Fondo Pirmininką renka Krašto Taryba tai pačiai kadencijai, kaip ir kitus organus. Kitus KLB Šalpos Fondo narius pirmininkui pasiūlius, tvirtina KLB Krašto Valdyba. Šiuo metu Šalpos Fondas pavadintas Socialinių Reikalų Komisija. Jai pirmininkauja vienas iš Krašto Valdybos narių.

KLB Garbės Teismas

Kanados lietuvių tarpusavio nesusipratimams spręsti ir kitiems bendruomenės statuto numatytiems uždaviniams vykdyti yra KLB Garbės Teismas. Garbės Teismas renkamas tai pačiai kadencijai, kaip ir kiti KLB organai. Visi Garbės Teismo nariai renkami KLB Tarybos. Garbės Teismo nariai gali būti renkami ir ne iš Tarybos narių tarpo, tačiau, juos išrinkus į Garbės Teismą jie pasidaro pilnateisiais Krašto Tarybos nariais. Didelių bylų KLB gyvenime nėra buvę, ir dažniausia Garbės Teismo pranešimai Tarybos sesijoje būna labai trumpi. Savo laiku kažkas buvo labai išsigandęs žodžio "teismas" ir ne kurį laiką ši institucija buvo pakrikštyta "Skundams ir Nesusipratimams Spręsti Komisija". Vėliau šis vardas buvo atmetas ir vėl grąžintas Garbės Teismo vardas.

Ką sako Arkady Ševčenko Savo Naujoje Knygoje

1. Šį mėnesį pasirodys garsaus buvusio Sovietų Sąjungos vyriausybės tarnautojo, perėjusio į Vakarų Arkady Ševčenko knyga BREAKING WITH MOSCOW. Iš Sovietų Sąjungos jis pasitraukė 1978 m. balandžio mėnesį. Tuo metu buvo 47 metų, dirbęs jau 22 metus Sovietų Užsienio Ministerijos tarnyboje. Nuo 1970 m. iki 1973 m. pradžios jis buvo patarėju Gromyko ir gerai pažinojo Politbiuro veikimą. Gyvena Amerikoje, 1978 m. vedė amerikietę, kuri padėjo jam parašyti šią knygą. Nežiūrint, kad jis pasipiktinęs paliktąja sistema, jis respektuoja Gromyko, pagrindinį veikėją jo knygoje. Jis įsitikinęs, kad Gromyko tikrumoje nori detantės, už ką ir pats Ševčenko pasisako.

Dedame keletą ištraukų iš "Breaking With Moscow".

..... STULBINANTI AMERIKA: KAIP JI ATRODO SOVIETAMS.

Sovietus nepaprastai domina Amerikos laisvės, politinis daugialypumas /plurality/ ir kultūrinis įvairumas. Sovietų vyriausybės žmonės, tačiau, negali pilnai suprasti JAV politinės sistemos mechanizmo. Menkai supranta ryšį kongresmanų ir jų apylinkių; nesuvokia tikros viešosios nuomonės rolės ir to didžiausio baubo - informacijų laisvės, kurią jie vertina kaip pavojų saugumui. Amerikos Revoliucijos idealizmas, persidavęs į vietinę ir užsieninę politiką 200 m. vėliau, sovietams atrodo kaip viską žalojantis idealizmas; savo apraiškomis jis sukelia sovietams abejonių, ar Amerika iš viso rimtai galvojanti. Kadangi tokių institucijų nėra Sovietų Sąjungoje, tai sovietai tiesiog pritrūksta tokios amerikietiškos sistemos.

Galvosūkį sukelia jiems tai, kad tokia komplikota ir menkai varžoma bendruomenė gali išlaikyti tokią didelę produkciją, kokybę ir technologiškus pagerinimus. Daugelis linkę galvoti, kad kurnors turi būti slaptas kontrolės

1985.III.7

Kanados Lietuvių Geležinis Fondas

Kanados Lietuvių Geležinis Fondas buvo įsteigtas minint KLB penkerių metų sukaktį 1957 metais. Fondo tikslas, dalinai išplaukias iš pagrindinių bendruomenės tikslų išlaikyti lietuviybę šiame krašte, kelti tautos vardą ir remti jos laisvinimo kovą. Tačiau - PAGRINDINIS FONDO TIKSLAS YRA MATERIALINIS PARĖMIMAS ATSIKURIANČIOS LIETUVOS VALSTYBĖS. Buvo galvojama, kad tam tikslui turėtų anksto būti telkiamos lėšos, kurios atėjus laikui, būtų perduotos, kaip Kanadoje gyvenančių lietuvių dovana. Kol Fondas nepasiekė 100.000 dolerių dydžio, gaunamos palūkanos eina į Fondą. Pasiekus 100.000 dolerių sumą, pusė palūkanų skiriama KLB reikalams, kurių paskirstymą atlieka Krašto Taryba.

Kaip matome, idėjos buvo labai geros ir tikslai kilūs, tačiau trūko pasišventėlių, kurie tas idėjas įgyvendintų ir, kaip vėliau matysime, Geležinio Fondo vardas buvo pakeistas 1961 metais Krašto Tarybos Sesijoje Toronte į KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ ir jis vėliau pasidarė savarankus ir tiesioginiai nuo KLB nepriklausomas.

Kanados Lietuvių Fondas

Nors Kanados Lietuvių Fondo vardas oficialiai atsirado 1961 metais, tačiau jo įstatai buvo patvirtinti tik 1962 metų rugsėjo mėnesį KLB Tarybos Sesijoje Ottawoje. Tokiu būdu galutinę KANADOS LIETUVIŲ FONDO įsteigimo datą reikia laikyti 1962 METŲ RUGSĖJO MĖNESIO 16 DIENĄ.

Kanados Lietuvių Fondo tikslai yra labai panašūs, kaip ir Geležinio Fondo, tačiau su tuo skirtumu, kad Kanados Lietuvių Fondas yra lyg ir akcinė bendrovė, kur balsuoti teisę turi tik 100 dolerių įnešęs asmuo. Šis principas kažkada nebuvo labai priimtinas ir dėl jo buvo gana ilgų ir karštų ginčų. Kaikas manė, kad nereikia kurti finansinės organizacijos. Iš tikrųjų tai nebuvo jokia finansinė organizacija, o tik apdraudimas, kad Fondo reikalų tvarkyme teturėtų tiksliai tie balsai, kurie šią instituciją remia savo pinigais. Organizacinė stadija užtruko gana ilgai dėl nesutarimo tarp Fondo organizatorių ir Krašto Valdybos, kuri jautė, kad Fondo organizatoriai nori Fondą visai atskirti nuo Kanados Lietuvių Bendruomenės. Kaip ten bebūtų, taip ir įvyko ir dėl Kanados valdžios taisyklių, kurios nusakė, kad viena organizacija negali priklausyti nuo kitos. Šis priklausomumas paryškėjo, kai Fondas norėjo per Bendruomenę duoti atleidimo kvitus nuo mokesčių už Fondui duotus pinigus. Buvo nusistatyta užregistruoti Fondą, kaip savarankų vienetą. Kaikurie statuto paragrafai tačiau FONDĄ RIŠA SU BENDRUOMENE.

Pasikeitus žmonėms abiejose valdybose padėtis pagerėjo ir Fondo kapitalas greitai pradėjo didėti. Reikia manyti, kad tas kapitalas pasiekė vieną milijoną dolerių už ne per daug ilgo laiko. Organizacinė santvarka taip sudaryta, kad Kados Lietuvių Fondo Tarybon Kanados Lietuvių Bendruomenę siunčia ex-officio 4 narius. Šis faktas pamažu užgydys praeities ginčus ir manau bus naudingas Fondo augimui.

Noriu suminėti du asmenis, kurie labai daug širdies yra įdėję į Kanados Lietuvių Fondo organizavimą ir jo pirmąjį augimą. Tie du žmonės ypač daug padarė, kai niekas nesirijo prašinėti šimtinių. Tai buvo Fondo iniciatorius V i n c a s I G N A T I S ir /jau miręs/ P e t r a s L E - L I S. Per savo gyvavimo laikotarpį nuo 1962 metų iki 1981 metų, Kanados Lietuvių Fondas yra išskirstęs 125,000 dolerių. Reikia prisiminti, kad per pirmuosius tris metus esant mažam Fondo kapitalui, didelio pelno nebuvo.

Kanados Lietuvių Fondas turi paskyręs savo atstovus didesnėse kolonijose geresniam ryšiui palaikyti ir papildomoms aukoms ir įnašams rinkti. Toks atstovas Montrealyje yra Bronius S t a š k e v i č i u s, kuris labai nuo

centras JAV-se. Jie dar vis grumuliuoja Lenino dogmą, kad buržuazinės vyriausybės yra tik tarnai monopolijų kapitalui. Ar tai nebūtų tas slaptas kontrolės centras?

Didelis sovietų nesupratimas, kaip praktiškai veikia JAV, kartais nurodo, kad net ir patyrę informatoriai ir patarėjai Politbiure, kaip Dobrynin'as, ilgą laiką buvęs ambasadoriumi Washingtonui, nebūtinai gali patiekti teisingas informacijas. Amerikiečiai labai nustebtę sužinoję, kaip mažai žino apie jų gyvenimą Gromyko, kuris yra gyvenęs Amerikoje ir dažnai lankęsis. Kartą, besilankydamas New York'e, Gromyko, dėdamas medų į savo arbatą pastebėjo, kad Amerikos bitės pagamina menkos vertės medų.

Kai jam pasakiau, kad čia yra pigiausias medus, jis tuoju norėjo sužinoti, kiek kainuoja medus - kas jam atrodė brangu -, paskui kainas kitų prekių - geresnio medaus, marškinų, butų Manhatene. Kai Dobrynin'as ir aš atsakinėjome į jo klausimus, Gromyko buvo nustebintas visų jų brangumu. Jis niekada nebuvo lankęs amerikietiško krautuvio ir beveik nieko nežinojo apie kainas ar tikrą gyvenimo standartą Amerikoje.

Dobrynin'as bandė jį plačiau apšviesti. Kad išteiktų Gromyko, jis sutiko, kad kainos aukštos /nors jis žinojo, kad ne, palyginant kokias savo algų dalis turi išleisti už maistą ir kasdienos reikmenis sovietai/. Bet jis taip pat brėžė, kad Amerikoje yra nepaprastas prekių įvairumas Gromyko suraukė nosį, charakteringai reaguodamas į nepatinkamą tiesą. "Gal pats esi ir teisingas, - pripažino jis, - bet jie turi tiek daug problemų irgi. Skurdas. Masinis nedarbas. Rasinė neapykanta".

"Be abejojimo yra ir tu dalykų. Niekas to nepaneigia", - pasaldino Dobryninas piliulę, kurią jis rengė Gromyko nuryti. "Bet man rodos, kad Sovietų korepondentai šią pusę pasiryžę pertempti. Jie sukuria klaidingą įspūdį apie šio krašto situaciją. Žinote, kai aš grįžtu Maskvon, žmonės

širdžiai Fondo reikalus tvarko ir dažnai gina Montrealio reikalus Fondo Valdyboje.

Kanados Lietuvių Bendruomenės Politinis Komitetas

Politinis Komitetas buvo įkurtas 1954 metais Krašto Valdybos nutarimu. Tai buvo labai savarankiškas ir ne statutinis organas, kuris atliko specialias misijas, reaguodamas į iškiliusias politines problemas Lietuvos reikalui. Šis Komitetas įvairiais vardais pavadintas veikė per eilę metų ir šiuo metu veikia Visuomeninių Reikalų Komisijos vardu. Prie jo prisiglaudęs dirba ir Žmogaus Teismės Ginti Komitetas. Gal šis paskutinis pasitvarkymas ir bus pats naudingiausias, nes visuomet bus kontaktas su Krašto Valdyba. Viena noriu tik čia suminėti, kad Krašto Valdyba, ar ir Apylinkių Valdybos savo Apylinkės ribose palaikytų nuolatinį kontaktą su visuomeninėje, o ypač politinėje srityje dirbančiais vienetais, kad nesigautų per daug didelis išskaldytas darbas. /bus daugiau/

Arkady Ševčenko

manęs klausinėja apie Ameriką, lyg ji jau pasirodus kas minutę subyrėti. "Jis nusijuokė ir tęsė: "Mūsų žmonės turėtų realistiškiau galvoti. Jie turėtų gauti tikslesnį informacijų, ne vien tik perdėjimus pasiryžusių suniektinti rašėlių".

Gromyko kurį laiką niurnėjo, kol sutiko kad Sovietų propaganda būtų sveikesnė, jeigu laikytųsi arčiau realybės ir kad sovietų žurnalistai linkę raportuoti tai, ką jie galvoja kad Maskva norėtų girdėti. Tačiau praktiškai, ši pamoka buvo bergždžia.

.... A PIE CHRUSČEVA

Chrusčev'as Kennedy buvo susitikę Vienoje 1961 m. birželio mėnesyje. Leonid Zamiatin'as, įgaliotas pirmininkas JAV-bėms Užsienio Reikalų Ministerijoje, man apie tai pasakojo. Zamiatin'o laikysena ir savimi pasitikėjimas padėjo jam pridengti talento trūkumą ir prasiveržti į aukštesnes pozicijas valdžioje. Vėliau jis tapo TASS generaliniu direktorium ir su laiku, CK Tarptautinių Informacijų departamento viršininku. Kartu su Georgi Arbatov'u ir Vadim Zagladin'u jis sudarė "troiką" familiarių sovietų veidų Vakaruose, kai Kremlui reikėjo įtakoti viešąją opiniją.

Zamiatin'as man pasakojo, kad minimas susitikimas Vienoje buvo tik dviejų valstybių galvų vienas kito apžiūrėjimas. Premjeras Chrusčev'as, - Zamiatin'as sakė, nutarė, kad Kennedy buvo tik "jaunuolis", kuris pasiduotų spaudimui. "Šiuo metu Nikita Sergejevič planuoja, ką mes galėtume daryti sau naudingi ir tuo pačiu išbandyti Kennedy atsparumą", - pasakojo jis.

Chrusčev'as galvojo, kad Kennedy sutiks beveik su viskuo, kad tik išvengtų branduolinio karo. Pasitikėjimo savimi stoka, kurią Prezidentas pademonstravo ir Bay of Pigs invazijoje balandžio mėn. 1961 m. ir Berlyno Sienos krizėje 4 mėnesiais vėliau, dar labiau sutvirtino šią nuomonę apie jį. 1961 m. pabaigoje aš dalyvavau Chrusčev'o ir jo asmeninių asistentų susirinkime. Kažkas paleido pastabą, kad Chrusčev'as, švelniai tariant, negalvojo per daug gerai apie Kennedy. Tuo momentu Premjeras įžengė į kambarį ir tuoju pat pradėjo mums aiškinti, kad Kennedy elgesys yra "mazgotiškas", ir pridėjo: "Aš tikrai žinau, kad Kennedy neturi stipraus nugarkaulio nei bendrai imant, drąsos atsispirti rimtam iššūkiui".

Įrengdamas keletą tuzinų vidutinio nuotolio branduolinių skraidančių raketų Kuboje, Chrusčev'as tikėjosi įtvirtinti branduolinį "kumštį" arti JAV. Taip Sovietų Sąjunga būtų galėjusi apturėti pigų branduolinį baubą, kuris grąsintų New Yorkui, Washingtonui ir kitiems gyvybiniams centrums Rytų pakrantėje, įvykdant daug su labai mažomis priemonėmis.

Vakaruose vyravo nuomonė, kad Chrusčev'as užplanavo Kubos rektinimą įtaigotas kariuomenės viršūnių. Tai neteisinga nuomonė. Chrusčev'as užmetė savavališką nutarimą politiniams ir kariniams vadovams. Šie nepritarė jo metodui. Jie norėjo solidnios, ilgalaikės programos, kad susilygintų su JAV skaičiumi ir kokybe strategiškųjų branduolinių ginklų srityje ir vėliau stengtųsi Ameriką viršyti. Tai būtų pareikalavę daug laiko ir astronomiškų išlaidų, bet ir nebūtų buvę jokios rizikos. Tačiau tokios išlaidos neišvengiamai būtų sugriovusios Chrusčev'o planus pagerinti gyventojų kasdienybę. Jis nerealistškai užsilaikavo toli siekiančiais pažadais "pasivyti ir pralenkti Ameriką" 1970-taisiais įvairios produkcijos srityse. Jis norėjo ir ginklų, ir sviesto, ar bent šioj tokį kiekį sviesto.

Išsivysčius Kubos krizei 1962 m. spalio mėnesį, Chrusčev'ui buvo įtakios tik dvi galimybės; branduolinis karas kuriam JAV buvo žymiai geriau pasiruošusi, arba apribotas karas vietovėje, kas irgi buvo palankiau Amerikai. Jos geografinė padėtis ir stiprumas toje vietoje labai brangiai būtų kainavę sovietams perkirsti blokadą, kurią Kennedy paskelbė, ar apginti savuosius laivus. Paskelbus blokadą, Kennedy pastatė Chrusčev'ą prieš baigtą reikalą, o ne atvirkščiai.

/bus daugiau/

3 psl.

„NL“ ELEKTRONINĖS MAŠINĖLĖS
VAJUSMALONŲ „NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“ SKAITYTOJAI
IR RĖMĖJAI, -

Praeitį ne vieną kartą buvo kreiptasi į Jus šio laikraščio reikalais, ir visuomet buvo rastas bendrų laikraščio reikalų supratimas bei parama.

Todėl ir šią kartą vėl drįstame kreiptis į jus „NL“ opiu reikalu, išlaikant tolimesnę laikraščio egzistenciją.

Bet kokiame darbe atlikti yra reikalinga turėti priemonės - įrankiai. Jau ne kartą esate pastebėję „NL“ laikraščio puslapiuose esančių raidžių įvairius nelygumus, bei jų netinkamumą. Turimos laikraščio tekstui specialios rinkimo mašinėlės per 15-20 metų baigia susidėvėti. Jos dažnai genda, o jų laikini patalysmai kas metai kainuoja vis didesnes sumas.

Žvelgdami į laikraščio ateitį, „Nepriklausomos Lietuvos“ Valdyba, tikėdama ankstyvesniais „NL“ skaitytojų pritarimais bei parama, nutarė įsigyti reikiamą pagrintą, specialią laikraščio tekstams rašyti elektroninę mašinėlę, kuri kainuoja apie 3.500 dolerių.

TUO REIKALU „NL“ VALDYBA SKELBIA RAŠOMOSIOS MAŠINĖLĖS ĮSIGIJIMO VAJŲ ir kreipiasi į visus „NL“ skaitytojus bei visus lietuviškas institucijas, pagal galimybę prisidėti pinigine auka ir paremti rašomosios mašinėlės įsigijimą. Visi aukotojai bus skelbiami spaudoje.

Tikėdami jūsų nuoširdumu, mieli skaitytojai, „NL“ Valdyba iš anksto yra dėkinga visiems, kurie prisidės prie lietuviško spausdinto žodžio gyvastingumo išsivijoje.

„NL“ VALDYBA

Algirdas Landsbergis

Žodžiai, Gražieji Žodžiai

Petrukas išlipo iš lovos, tįptelėjo užuolaidos virvutę ir su nuostaba žiūrėjo į saulės šviesos subraižytas grindis. Tai baltos plonos lentelės, su kuriomis jis žaidavo kieme! Jis žengė per jas atsargiai, kad neužkliudytų, ir sekė spaulės spindulį, perpjaujančią gaublių ant jo spintelės.

- Gaublys, - ištarė jis.

Žodis sukosi jo burnoje, didelis ir apvalus. Baublys, kablys, dramblis. Petrukas pasuko į jį, ir gaublys sumirgėjo. Mėlyna spalva buvo jūra, čia buvo Niujorkas, čia buvo Lietuva - sakydavo tėtis.

Tai bus linksma,

Tai bus linksma,

Tai bus linksma Lietuvoj.

Taip dainuodavo mama. Petrukas abiem rankom sustabdė gaublių ir smalsiai apčiupinėjo jį. Jis nebuvo šlapas. Bet jūra šlapia. Jūra yra daug vandens ir šniokštimas ir rudi žmonės be marškinių ir karštas smėlis po kojomis.

Jis nežymiai išsižiojo - kaip visad sunkiai galvoda - mas - ir parodė savo dantukų smailumą. Nuo gaublio jo žvilgsnis nuslydo į savo nykštį. Grindys buvo vėsių po jo kojomis. Jis labai mėgdavo stovėti basas ant vėsių grindų, nes tėtis ir mama drausdavo taip daryti. Jei tėtis pamatytų jį dabar be šlepetėlių?! Ne-ne-ne-ne-ne! sakytų jis nesustodamas ir pakeltų Petruką aukštyn, didelis, keitarankis.

Petrukas baimingai pažiūrėjo į gretimą kambario duris. Jos nejudėjo. Tėtis dar miega! Kad taip praslinkus pro jo lovą, nušliaužus į virtuvę, Jis galėtų atidaryti visus stalčius ir viską sudėti ant grindų.

Durys cyptelėjo kaip užmintą katę. Tamsa tėvų miegamajame buvo šilta ir glūdi, lyg mieguistas motinos apkabimas. Petrukas pasispyrė prakulinti pro tėvų lovą, bet sustojo pusiaukelyje. Kažkur lauke girgžtelėjo skalbinių virvė, ir jis tarėsi matas juodus baltinius plevėsuojančią. Jis vėl pažiūrėjo į lovą, kad įsikvėpus drąsos. Tėtis ir mama po antklodėmis atrodė labai dideli ir keisti. Ar jie tikrai tie patys? - dingtelėjo Petrukui. Motinos veidas, į kniaubtas pagalvėn, buvo nepažįstamas, karsi sulipdytas iš žaislinio molio. Tėtis tyliai šnypstė. Ką jis sako dabar? Kodėl jis taip nekalba dienos metu? Tamsoje jie abu buvo svetimi, nesuprantami, kaip dienos metu, kada jie supykavo ir imdavo grasinti jam.

Petrukas panoro šokti ant jų lovos ir pabudinti juos, kad jie pakeltų galvas ir pasveikintų jį; kad jų veidai būtų tieji, kuriuos jis pažįsta. Bet baimė sulaikė jį. O jeigu jie atsisis lovoje ir bus tie patys keisti nepažįstamieji!

Petrukas begarsiai nustriksėjo salionėlio kilimu, išoko į šviesią virtuvę ir užkopė ant skalbimo mašinos prie lango. Saulė apšėmė jį, ir jo vėsus užpakaliukas su malonumu jautė išildytą mašinos dangtį. Mirksėdamas ir plačiai išsišiepęs, jis žiūrėjo žemyn pro langą.

Už jų kiemo tvoros braškėdama plito lentpjūvė. Visas miestas lentų! Jo akys sustojo prie žalio ir mėlyno sunkvežimio šalia raudonos plytų tvoros. Šiandien jie nejudėjo, šiandien dėdės nekrovė lentų, šiandien mama ir tėtis abu buvo namie. Šiandien šeštadienis! garsiai suprato jis.

Jis pasigedo dėdžiū, kurie kasdien dirbdavo lentpjūvės kieme. Bet rytas rytan jis buvo taip godžiai išsižūrėjęs į juos, kad jam terekėjo prisimerkti ir jis galėjo aiškiai matyti viską. Iš sunkvežimių čiuožia lentos ir triukšmingai krinta žemyn. Dulkių debesys pakyla, ir jame guviai juda mėlynai apsirengę žmonės. Kaip vikriai, kaip tvirtai jie griebia lentas! Kaip jos slysta ir atsimuša į jų blizgančias skardines prijuostas. Kai Petrukas užaugs, jis bus mėlynas dėdė. Jis turės skardinę priejuostę ir - kokia 4 psl.

PADĖKITE STUDENTUI IŽENGTI
Į DIRBANČIŲJŲ EILES

MES PADĖSIME PADENGTI SĄSKAITAS

Skelbiame „Challenge '85“ programą, kuri padės studentams šią vasarą geriausiai pasirodyti, įgaunant naudingą patirtį dirbančiųjų sluoksniuose.

Vasaros darbai - Patirties įgavimas (SEED) - vienas „Challenge '85“ elementų bus naudingas privačioms verslo įstaigoms, savivaldybėms ir nepelno organizacijoms, kurioms bus išmokama žymi dalis išlaidų, duodant studentams šią patirtį darbe.

Jeigu jūs galite suteikti pradinį darbą, kuris duotų praktišką

darbo patirtį, atitinkantį studento kursus ir specialybės tikslus, padėkite tai vykdyti šiandien. Pareiškimų įteikimo data įvairiuose provincijose tarp kovo 15 ir balandžio 1, 1985. Jeigu norėsite daugiau žinių ar jeigu reikia pagalbos sudarant jūsų pasiūlymus, mūsų programos tarnautojai su malonumu jums talkininkaus. Kreipkitės į savo vietinį „Employment Development Branch Office“ skyrių arba į „Canada Employment Centre“ šiandien, kur gausite pilnas informacijas, kaip galite pasinaudoti „Challenge '85“ programa.

Employment and
Immigration CanadaEmploi et
Immigration Canada

Flora MacDonald, Minister

Flora MacDonald, Ministre

Challenge '85

Canadā

laimė! - Kraus, lėntas visą dieną.

Jo galva svaigo nuo ateities pažadų. Jis užaugs rytą. Viskas bus rytoj. Pro viršų pravarę langą sklido šiluma persotinta lentpjūvės kvapo. Vakar tėtis sakė jam, kad taip kvepia sakai, smala, medis. Petrukas lėtai pakartojė: sakai, smala, medis. Žodžiai taip pat kvepėjo.

Jis mylėjo žodžius. Jis mėgdavo lytėti juos, jausti juos burnoje. Vieni buvo šilti, kiti vėsi; vieni šiurkštūs, kiti lygūs; vieni šnypstė, kiti dainavo. Žodžiai jam buvo brangesni už žaislus didžiojoje dėžėje. Jų buvo labai daug; nieko kito nebuvo tiek daug. Jis mėgino duoti žodžius visiems daiktams, kuriuos jis matė pro langą. Tie, kuriems jis neradavo žodžio, palikdavo tolimi ir svetimi. Tieji, kuriuos jis pavadindavo, priartėdavo prie jo ir tapdavo jo draugais.

Saulė kaitino dar labiau. Šiluma maudė Petruko ploną, standrų kūnelį. Lentpjūvė raibo jo akyse. Iš pamirštos uždaryti prieskonių dėžutės, į pasiekė cinamono kvapas. Jis nenustojė šypsojėsis. Jam buvo taip gera, kad jis ėmė linkstėti galvute, užsimerkdamas. Jam buvo geriau, kaip valgant pudingą, kaip miške ant žolės, kaip Kalėdų seniui išbėrus savo maišą.

Ir ražydamas savo didžiam pasitenkinime, jis atvėrė burną naujam žodžiui. Jis pradėjo greičiau alsuoti. Visais savo sąnariais jis stengėsi išrasti žodį, kuris išsakytų viską ką jis matė ir jautė šią laimingąją akimirką. Vienas po kito, žodžiai prisiliedavo jo gomurio ir vėl nuslysdavo. Jis ištarė - kala - ir tylėjo. Kai saulė šviečia, dėdės nusiima marškinius. Dėdės rudi, jo tėtė baltas Ne, nusprendė jis. Kala netiko, kala buvo nepakankamas.

Petrukui nebebuvo taip gera. Saulė ėmė darytis įkyri. Jam taip reikėjo žodžio, ir jis negalėjo rasti jo. Jo pažastys suniežtėjo, jo pilvas sugurgė, ir jis pradėjo norėti pieno.

- Kalala, - sujudėjo jo lūpos.

Kalala? Taip, kalala! Tame žodyje buvo viskas: saulė, lentos, sakai, dėdės, virtuvė, ir jis pats, vėl visas džiaugsmu švitintis. Kalala, kalala!

Tėvo žingsniai mieguistai nušlepsėjo, ir duryse pasirodė jo neskustas veidas, mėlynai naktiniai marškiniai ir plonos, ilgos kojos. Petrukas pamiršo turis bijoti jo už savo basumą ir uždraustą sėdėjimą prie lango.

- Kalala! - džiugiai sušuko jis tėvui. - Kalala!

Snaudulingos raukšlėlės jo tėvo veide nepasikeitė.

- Aš tau parodysiu karalių, - niurnėjo jis. - Kas vaikščioja be šliurių? Per langą iškrisi.

- Kalala, - sušnabždėjo Petrukas.

Tėvas neatsakė. Jis kampuotais judesiais nuprausė Petruką ir pastatė jį ant kėdės. Rengiamas Petrukas nuolat sukosi lango pusėn, kad užčiuopus akimis tėvo stailgiai nutrauktą saulėtos lentpjūvės vaizdą. Tėvas nuolat suko jį atgal, veidu į save, ir judviejų raumenys valandėlę priešiška ištempė.

Paleidęs jį tėvas žiovaudamas ėmė šildyti kakavą ir abu jo ranka vartyti kiaušiniene.

- Dabar valgysim, - tarė jį labai įsakančiu balsu.

Triušio piešinys lėkštės dugne apsidengė kiaušiniene, ir Petrukas stropiai atkasė jį šakute. Tada jis pakratė galvutę. Jis buvo alkanas, bet bet jis nevalgys, nes tėvas neatsakė į jo žodį. Tėtis turės nusileisti, arba Petrukas išspjaus kiaušiniene.

Po kelių minučių, tėvas nuėjo į kitą kambarį ir atsi-nešė didelę spalvotą knygą.

- Sėsk man ant kelių. Aš tau paskaitysiu apie Babar.

Šitam Petruką niekad negalėjo atsispirti. Jis vos susilaikė bemačiant bešokas ant tėvo kelių. Jis susitvėrė, palaukė valandėlę ir tik tada linktelėjo, nežiūrėdamas tėvui į akis.

Po pirmųjų tėvo žodžių, jis pamiršo viską. Babar - dramblių karalius! Petrukas neįtė kiaušiniene skonio. Kūdikis Babar bėga per bruzgynus! Babar nusiperka žalius drabužius ir ilga nosim šlamščia pyragaičius! Kas dedasi dramblių šaly, Babar svetur keliaujant?

Tėvas nespėjo atsakyti. Pažįstamos rankos užspaudė Petruko akis ir švelniai nuslydo. Prie jo glaudėsi motinos vaidas, toks išbalęs bei lūpų dažų. Ji pabučiavo Petruką, ir jam dingtelėjo, jog ji kvepia kitaip, negu tėvas.

Petrukas žiūrėjo į grindis. Jam dar buvo sunku įprasti prie motinos pabučiavimo kiekvieną rytą. Anksčiau ji išėdavo dirbtį jam miegant - taip ji jam aiškino - ir grįždavo namo, kai jis lipdavo vakare aukštyn purvinas ir pavargęs, kad užmigęs po pusvalandžio.

Kodėl ji eidavo dirbti? Kodėl ji negalėjo likti namuose, kaip bobulė ir katės. Kodėl tėtis pirmas atėjo jo aprengti? Ji sakė mylinti Petruką, bet kodėl ji palikdavo jį ir išėdavo? Ar ji tikrai myli jį?

Kartėlis grįžo Petruko burnon, ir jis nudavė nesidomįs motina.

- Tėtė, skaityk, - ištarė jis irzliai.

- Ir tada dramblių karalius suvalgė blogą grybą ir... numirė, - kalbėjo tėvas, idėdamas kšnėlį į pravertą Petruko burną.

Numirė... „To žodžio Petrukas nežinojo. Akių krašte- liu jis sekė motiną, iškelto rankom siekiančią prieskonių dėžutės spintoje. Jis mažai težinojo savo motiną. Jis norėjo geriau ją pažinti. Petrukas vėl žvilgterėjo į pa-veikslą knygoje. Dramblių karalius gulėjo parvirtęs ant šono, visas žalias, visai kitoks. Tai buvo „numirė“.

- Mama, tu numirsi, - ištarė jis.

Tėvo šakutė su kiaušiniene sustojo pusiaukely. Petrukas pajuto jo kūną akimirksniui sustandėjant ir vėliau sudrebant nuo juoko. Motina paliko prieskonių dėžutę ir žiūrėjo į jį. Jos lūpos šypsojosi, jos akys buvo labai liūdnos. Staiga ji pribėgo ir apglėbė Petruką, įstumdama jo galvą į tėvo šiltą krūtinę. Petrukui buvo nepatogu, tėvo plaukai kuteno jį, bet jis nedrįso nieko sakyti. Su tėvais vyko kažkas neįprasto.

Pagaliau jie atsiskyrė, ir tėvas ištarė kimiu balsu:

- Padainuosim?

- Taip, padainuosim, - skubėjo sutikti Petrukas.

Tėvas ir motina pradėjo:

Pas tavo tėvelį

Aš valgiau ir geriau,

Man tavo tėvelis

Tave pažadėjo.

Mamos balsas buvo vos girdimas, nors paprastai ji galėjo dainuoti daug garsiau už tėtį. Petrukui patiko dainuojantys žmonės. Jis būtų galėjęs žiūrėti į juos valandų valandas. Jie buvo gražesni, nerėkdavo, nekalbėdavo jam nepatinkančių žodžių, neversdavo jo valgyti, patys nevalgydavo tais baisiais didelių žmonių kšnėliais. Gal jie ilgiau dainuos, jeigu ir jis prisidės.

Aš jauna mergytė

Nenoju tekėti...

Petrukas užkliuvo už „tekėti“ ir nustojo dainavęs. Koks keistas žodis. Petrukas pavartė jį, kaip dailų akmenėlį, ir kažkodėl, prisiminė savo mažiausiąją pusseserę. Jis žvilgterėjo į motiną. Dabar jis pradės kalbėti su ja.

- Mama, - tarė jis. - Valytė nori tekėti.

- Motina ėmė juoktis, ir keistas liūdnumas jos veide dingo.

- Už ko?

- Už saulutės!

Tėvams nustojus juoktis, Petrukas žvilgterėjo pro langą.

/ bus daugiau /

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPOUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

Scena iš spektaklio "Saulė ir jos žemė". Gedvilės vaidmenyje Regina Šaltenytė, Vykinto - Balys Barauskas

PREMJERA KLAIPĖDOJE

Klaipėdos Dramos Teatre buvo pastatyta Juozo Marcinkevičiaus trijų dalių drama "Saulė ir jos žemė". Joje vaidnuojama Mindaugo laikų Lietuvos ir Žemaitijos kovos su Kryžuočių Ordinu ir tarpusavio kovos dėl sosto. Kaip žinome, po Saulės mūšio pradėjo vykti susivienijimas.

Režisavo Povilas Gaidys, dekoracijas sukūrė dail. Augustas Kepežinskas, muziką Bronius Kutavičius.

• Dail. Paulius GALAUNĖ sausio 25 d. šventė savo 95 metų amžiaus sukaktį.

MIRĖ AKTORIUS JUOZAS LAUCIUS

Sulaukęs 92 m. amžiaus, mirė aktorius veteranas Juozas Laucius savo karjerą pradėjęs Ufos teatre Rusijoje.

1921 m. grįžo į Lietuvą ir pradėjo dirbti organizuotą - majame Kauno Dramos Teatre. Kauno, Šaulių, Klaipėdos teatruose jis išdirbo 42 metus. Suvaidino daugiau kaip 200 vaidmenų.

• KAUNO VALSTYBINIS CHORAS ir LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS minėjo specialiu koncertu G.F. Haendelio 300 m. sukaktį. Atliko kompozitoriaus garsų kūrinį "Mesijas".

• Vilniaus "Kibirkštis" nugalėjo Kazachijos komandą "Universitetas" iš sostinės Alma Ata 71:70.

Kauno "Banga" pralaimėjo Rusijos Federacijos komandai "Dinamo" 76:77.

PRAKTIŠKOS MOTERYS

"Antrojo Pasaulinio Karo metu, - pasakoja viena moteris, - mano anyta gyveno Olandijos dalyje, kur buvo labai sunku gauti maisto. Kiekvieną savaitę ji numegzdavo porą kojinių ir nunešdavo pas vieną ūkininką, kur ji galėjo jas iškeisti į pieno produktus. Siūlus ji gaudavo nuardydama lovos užtiesalą, kurį jai buvo numegzusi jos senelė.

Kai iš lovatiesės jau buvo belikęs vienas paskutinis kamuolys siūlų, ji pasakė ūkininko žmonai, kad atneša paskutinę kojinių porą, ir ar ji sutiktų iškeisti maistą į ką nors kitą.

- Gerai, - atsakė ūkininkė, - man kaip tik trūko dar vienos poros kojinių, kad baigčiau savo lovatiesę".

GERBIAMIEJI SKAITYTOJAI, BŪTŲ LABAI GERAI, JEIGU IKI ŠIČ MĖNESIO PABAIGOS ATSIŪSTUMĖTE "NL" PRENUMERATĄ UŽ ŠIUOS METUS. KITAIP PAŠTAS REIKLAUS IŠ MŪSŲ PABRANGINTOS SIUNTOS. DĖKOJAME! -NL-

Išgėrusi Jaučiausi Puikiai ...

/pabaiga/

Taip buvo iki vieno sekmadienio. Tą sekmadienį mano duktė trenkė durimis ir išėjo. Ir tasai trenksmas taritumei manyje pabudino norą ieškoti pagalbos. Kitą rytą paskambinau Alcoholic Anonymous, dar vis netikėdamas, kad esu alkoholiškė, bet tik tokia moteris, kuri niekaip nesugeba pati viena nustoti gerti. Kelioliką kartų aš sugebėjau praeityje negerti keletą dienų, net keletą savaitių. Prieš pat Kalėdas buvau negėrusi net trejas savaites. Neatrodė labai sunku. Todėl per Kalėdas vienas stikliukas tikrai neatrodė galįs pakenkti... Dabar jau kovo mėnuo ir tą vieną pirmąjį stikliuką sekė nesuskaitomas skaičius kitų stikliukų...

Moteris, kuri atsakė AA telefoną, paaiškino, kad ir ji, kol nesikreipė į AA, nesugebėjo pati nustoti gerti. Ji pasakė, kur per pietų vyks AA grupės susirinkimas. Ji net neįspėjo manęs, kad negerčiau prieš ateidama, ir tai mane labai nustebino.

Kai atėjau į bažnyčios pusrūsį, mane labai šiltai pasitiko vyras ir moteris. Paspaudė tvirtai ranką šypsodami. Ir tiesiai prieš mano akis pamačiau užrašą: DABAR TU NEBESI VIENA.

Susirinkimo metu keli asmenys atsistojo, pasakė, kad jie yra alkoholikai, ir paskaitė po neilgą Alcoholic Anonymous tekstą. Paskui vienas vyras papasakojo, kaip jis jau tėsė ir kas atsitiko, kai jis gėrė, ir kaip jaučiausi dabar, kai nebeigeria. Visa tai aš labai gerai supratau, nes pati taip jaučiausi. Susirinkusieji dažnai juokėsi, nors pasikalbėjus su jais, patirdavau, kad jie buvę labai vieniši, bevaliai, sąžinės graužiami, kai gėrė. Jie visi tvirtino, kad alkoholis yra liga, kad alkoholikai nesą blogi žmonės, jie tikrai esą ligoniniai. Kaip tikrai tasai tvirtinimas mane giliai paveikė: jaučiausi atradusi pradžią neišsprendžiamos mįslės.

Po susirinkimo ta pati moteris, kuri mane pasitiko, davė savo telefono numerį, pažadėdama mane palydėti į kitą AA susirinkimą dar šį vakarą. Ji tepasakė, kad vieno turui nedaryti, būtent, negerti to pirmojo stikliuko dabar, šiandien. Apie rytojų, apie visą savo gyvenimą patarė net negalvoti.

Nusipirkau AA vadinamą Didžiąją Knygą (kurios pavadinimas Alcoholic Anonymous), susirinkau visas knyguotes, kurias AA dalina veltui, ir visa tai per kelias valandas perskaičiau. To vakaro susirinkime man buvo patarta, užėjus norui gerti, paskambinti kuriam nors iš jų telefonui. Davė dar naujų telefono numerių. Savaitę po savaitės lapkričio po vieną arba du susirinkimus kasdien. Kiekviename jų gaudavau jėgų negerti iki kito susirinkimo. Kiekviename man vis ir vis paaiškindavo, kad turiu tikėti kokia nors didesne Jėga, negu aš pati kad esu, ir niekada nepamiršti, kas atsitiko po paskutiniojo pirmo stikliuko. Kaip tiktai tasai vienas ir pirmas stikliukas ir būdavo naujo pasigėrimo pradžia. Kalbėdamasi su tais žmonėmis ėmiau suprasti, kad galiu atsispirti, jų padedama, tai pirmojo stikliuko pagunda. Tai man padėjo nugalėti melancholią, nemigą ir po to persilaužimo jau žymiai rečiau teužeidavo noras išgerti.

Visai paprastai kalbant, AA išgelbėjo mano gyvybę. Paskutinį kartą gėriau prieš aną pirmąjį AA susirinkimą. Taigi, prieš šešetą metų. Dabar jaučiuosi puikiai. Pasaulis atrodo žavus ir pilnas galimybių bei gėrybių. Pasaulis tačiau nepasikeitė - aš pasikeičiau. Jaučiu ramybę savyje. Ir nors dar - labai retai - ranka lyg ir tiesiasi į vyno taurelę, čia pat yra AA, kurios aš niekad nepaliksiu ir kuri manęs niekad nepaliks.

AA nėra griežtai organizuota: ji neturi nei narių sąrašų, nei privalomų nario mokesčių. Šiuo metu Kanadoje esama apie 100.000 moterų bei vyrų, kurie lanko AA susirinkimus. Norė oficialioji Kanados valdžios statistika priskaito Kanadoje virš 600.000 alkoholiukų, tačiau kaip matome, tik tai šeštadalis jų ieško tikros pagalbos. Dauguma jų nuolat ir nuolat lanko ligonines, daktarus, skųsdamiesi kepenų ir kitokiomis ligomis. Girtumas, tarp kit ko, yra daugiau kaip pusės visų eismo /automobilių/ nelaimių priežastis.

Iki šiol niekas dar nerado būdo, kaip alkoholikas gali sau gauti gerti. Patys alkoholikai bandė visokius savo "receptus", bet jie nepadėjo. Nerado jų nė visokių, save gana plačiai reklamuojančios blaivavimo arba gėrimo kontroliavimo klinikos. AA veteranas labai gerai žino, kad kaip tik tai tasai pirmasis stikliukas mus nugirdo. Nes po jo seka - neišvengiamai - antras, trečias, ketvirtas ir t.t., ir t.t. Tasai pirmasis stikliukas pažadina visuomet alkoholiukuose nebesukontroliuojamą norą gerti be sustojimo.

/Laisvai vertė iš Readers's Digest vienas A.A. narys /

AR PASKAITAI SAVO VAIKUI LIETUVIŠKŲ LIAUDIES PASAKŲ? JOSE RASI IR GROŽIO, IR JUMORO IR IŠMINTIES!

CFMB LIETUVIŠKA RADIO
RADIO 1410 MONTREAL
KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30 iki 12 val. NAKTIES
Programos vedėjas: L. STANKEVIČIUS
1053 Albanel Cr. Duvernay, P.Q. Tel.: 669-8834

KREIVI VEIDRODŽIAI

• BANKROTAS - šis pavadinimas kilo iš Viduramžiuose vyravusio papročio Italijoje: Venecijos mieste pirkliai pravedavo derybas susirinkę miesto aikštėje, ant medinių suolų.

Jeigu pirklis pristigdavo kapitalo, supykę kreditoriai sulaužydavo jo suolą, taip pašalindami jį iš biznio. Iš to kilusio itališko išsireiškimo "banca rotta" - sulaužytas suolas - išgalėjo terminas "bankrotas".

PASAKA APIE VELNIO IŠPERĄ GUSEVĄ, KURIS MĖGINO TUTUČIŲ GYVENTOJUS PRIVERSTI PAKLUSTI PRAGARUI

(Iš P. Enskaičio rašomos liaudies motyvais knygos "TUTUČIAI")
Draugas milicijos viršininkas turėjo didelį rūpestį: jau artėjo trečiosios šlovingosios sukaktuvės, kaip draugas Paleckis atnešė Stalino saulę, o jo valdomuose Tutučiuose tamsu ir nyku lyg tos saulės ir nebūtų. Neįsteigtas nė vienas ateistų būrelis, net nėra nė pionierių. Klebonas čia yra gaspadorius, lyg jo, apygardos viršininko ir nebūtų. Negana to, čia klampynėse yra banditų lizdas, ne tik sunaikinti, bet ir surasti nesiseka.

Negalima sakyti, kad draugas Gusevas nebūtų dėjęs pastangų: jau ar ketvirtas mokyklos vedėjas keičiamas, apie pusę gyventojų išvežta į Sibirą ar sugrūsta į kalėjimus. Bet pagerėjimo nesimato.

- Ne, toliau taip būti negali, - tarė sau draugas milicijos viršininkas, - trečiosios šlovingosios sukaktuvės turi būti kitokios Tutučiuose. Ir trenkė kumščiu į stalą, net stiklai ir baigiamas gerti butelis suskambėjo ir su triukšmu nuvirto nuo stalo.

Gretimame kambaryje snaudžias budintis milicininkas nubudo ir prišoko prie draugo viršininko.

- Durniau, - piktai tarė viršininkas, - atnešk naują butelį degtinės.

- Reikia pradėti su pionieriais, - išėjus milicininkui svarstė viršininkas. Sušauksiu tėvų ir mokinių susirinkimą ir įsteigsime pionierius. O kad būtų riebiau pakalbėta, reikia pasikviesti kalbėtojus iš Kauno.

Jis tuojau susirio su Kaunu ir paprašė pagalbos.

- Atvažiuos draugė Maja ir dar kas nors, - pažadėjo Kaunas.

Tutučių autobusų stotyje išlipo dvi merginos.
- Iki Tutučių tik trys kilometrai. Oras gražus ir laiko turime užtenkamai, manau nueisime pėsčios.
- Gerai, drauge Maja, pasivaikščioti sveika.
Praėjus kelio gabaliuką, reikėjo pereiti, nors ir mažą, bet tankų miškelį. Čia ir prasidėjo visos bėdos. Vos įėjus į miškelį, prie jų prisistatė du vyrukai ir pareikalavo nusirengti. Iš karto merginos nenorėjo vykdyti įsakymo, bet vėliau, vaikinas pagrasinus ir parodžius ginklą, noroms nenoroms jos turėjo vykdyti įsakymą. Kada visi rūbai buvo sukrauti į krūvelę, įskaitant ir batukus, vienas vyrukas rūbus surišo ir vikriai įkėlė į aukšto medžio viršūnę.

- O dabar, draugės, skubiai grįžkite atgal, iš kur atvykote ir daugiau čia nesirodykite.

- Ka darysiva? - pirmoji prabilo draugė Maja.
- Manau reikia gauti kokius nors drabužius, o vėliau žiūrėsime.
Netoliese matėsi vienkiemis į kuri merginos ir pasuko. Prislinkus prie namo, viduje išgirdo traškas kalbas ir jau norėjo pasišalinti, bet čia prasivėrė durys ir pasirodė du vyrukai.

- Žiūrėk, Vytai, - undinės, pasigaukiva. Ir pasileido vyti. Netrukus bėglės buvo pagautos ir įtemptos į vidų.

- Tai, vyručiai, laimikis - undinės, tarė vyras įtemptę merginas į vidų.
- Cha, cha, cha... - juokėsi vyrai, tikros undinės.
- Ne, vyrai, čia ne undinės. Aš pažįstu tą juodukę - tai draugė Maja. Girdejau ją kelis kartus kalbant susirinkimuose apie Stalino saulę. Ši saulė, sako, ištrindžius sviestą, bet matomai, ji nudegino ir šių draugių drabužius. Gal per daug arti prie jos prisiglaudė? - kalbėjo vienas vyras.

- Ką darysime su jomis?
Buvo visokių siūlymų. Merginos ėmė verksti ir prašė paleisti, prisipažino, kaip iš tiesų buvo. Suprato, kad tai partizanų darbas ir todėl nusprendė:
- Jei pasižadata ne tik čia, bet ir niekur kitur daugiau nekalbėti apie Stalino saulę, tai keliaukita sau sveikos, bet atsiminkita - antrą kartą taip lengvai neišsisuksita.

Merginos dingo, kaip nebuvusios. Tik po keletas dienų buvo pastebėti medžio viršūnėje jų drabužiai. Tik niekas nenorėjo jų drabužių imti, sakė tai velnio, pasivertusio merginomis drabužiai.

AA CENTRINĖS:
Montreal 273-7544
Ottawa 523-9977
Toronto 489-3693
Hamilton 522-8392

London 438-1122
Windsor 252-3842
Calgary 287-2712
Winnipeg 233-3508
Sudbury 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (ALCOHOLIC ANONYMOUS) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ, 7722 GEORGE ST. LA SALLE, QUE.
8 val. vakaro.

ARBA SKAMBINK MUMS:
Leonui G.: 366-2548 (namų); 489-5391 (darbo);
Henrikui N.: 277-7868; Dainiui L.: 768-9606;
Jonui R.: 337-8637

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:

8½% už 90 dienų term. indel.
9% už 6 mėn. term. indel.
9½% už 1 metų term. indel.
10% už 2 metų term. indel.
10½% už 3 metų term. indel.
10% už pensijų planą
9½% už namų planą
8% už specialią taup. s-tą
7½% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

I M A:

už asm. paskolas nuo 11½%
už nekilnojamo turto paskol.
(mortgages):
su nekeičiamu nuosimčiu
1 metų 11½%
2 metų 12%
3 metų 12¼%
(fixed rate)

su keičiamu nuosimčiu
1, 2 ar 3 metų: 10½%
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 43 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupydydyje, bet ne daugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju a. draustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas Piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 10 v. ryto iki 3 v. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 10 v. r. iki 8 v. v.; šeštadieniais - nuo 9 v. r. iki 1 v. p. (Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai - 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont.
M6H 1A8

TELEFONAI: 532-3400
532-3414

AKTYVAI - VIRŠ 25 MILIJONŲ DOLERIŲ

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais 10-3
Antradieniais 10-3
Trečiadieniais uždaryta
Ketvirtadieniais 10-8
Penktadieniais 10-8
Šeštadieniais 9-1
Sekmadieniais 9-12:30

MOKA UŽ:

90 dienų term. indelius .. 8½%
180-185 d. term. ind. 9%
Term. ind. 1 metų 9½%
Term. ind. 2 metų 10%
Term. ind. 3 metų 10½%
Pensijų s-tą 10%
Spec. taup. s-tą 8%
Taupomąją s-tą 7½%
Depozitų-čekių s-tą 6%

DUODA PASKOLAS:

Asmenines nuo 11½%
Mortgičius nuo ... 10½%-12¼%

ANAPILYJE skyrius veikia sekmd. 9:30 v.r. - 1 p.p.

Duodame asm. paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki \$2,000 ir asm. paskolas iki \$10,000. Par-duodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairius sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS - NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS

toronto

ONTARIO PROVINCIIJA
PASKELBĖ VASARIO 16-TĄJĄ
LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS
DIENĄ

Iki dabar tik St. Catharines miesto meras skelbdavo oficialiai Lietuvių Dieną Vasario 16 d. proga.

Šiomet Ontario vyriausybės atstovas parlamento narys Y. S h y m k o, perskaitė raštą, pasirašytą Ontario provincijos min. p-ko F. Miller'io, kad Vasario 16-tąją skelbia Lietuvos Nepriklausomybės Diena. Toks raštas - proklamacija bus skelbiama kiekvienais metais. Y. Shymko buvo vienas iniciatorių parlamente tokiai dienai paskelbti.

● VASARIO 16-TOJI Toronto lietuvių buvo atšvęsta ypatingai gerai suorganizuotose parengimuose ir visose lietuvių parapijose. Katalikų ir evangelikų parapijiečiai gausiai dalyvavo iškilmingose pamaldose, kuriose organizacijos dalyvavo su savo vėliavomis. Visose pamaldose buvo giedamas Tautos Himnas. "Tėvynės Prisiminimų" Radijo valandėlė perdavė specialią programą.

● LATVIAI išskirtinai paminėjo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo-VASARIO 16 d. - šventę savo laikraštyje "Latvija-Amerika". Jame buvo paskirtas visas puslapis straipsniui ir nuotraukai.

Iš kairės: penkios kandidatės į Vilniaus karalaitės "sostą", 1984 m. karalaitė D. Kalendraitė ir Ričardas Budnikas - Parengimo Komisijos pirm.

somybės atstatymo-VASARIO 16 d. - šventę savo laikraštyje "Latvija-Amerika". Jame buvo paskirtas visas puslapis straipsniui ir nuotraukai.

SKAUTAI YPATINGAI PAGERBĖ VASARIO 16-TĄJĄ

Vasario 16 Dienos proga Toronto ŠATRJO ir RAMBYNO skaučių tūtai surengė ypatingą sueigą.

Oficialią dalį pravedė ps. A. Kalinauskas. Šios specialios sueigos proga buvo i-teikti skautų žymenys, duoti nauji žodžiai.

LSS Geležinio Vilko ordinu apdovanotas V. S. V. Skrinskas. Pažangumo žymenis gavo P. Bekeris, E. Ginčauskas, J. Lelis, J. Pajaujis. Jaun. skaučių žodį davė D.

OTTAWOS MERGAIČIŲ "RAMUNĖLĖS" "VILNIAUS" KARALAITĖS BALIUJE 1985. II. 2

I. ir K. Barščiauskaitės, A. Kušneraitytė, A. Paulionytė, K. Sakutė.

Skautininkų žodį davė Vyr. sl. J. Melnykaitė ir Čikagoje suvažiavime ps. V. Senkuvienė.

Po oficialios dalies vyko lauzas ir vaišės.

AKTYVIAI REIŠKIASI SPORTO KLUBAS "VYTIS"

Perrinkta 37-toji Sporto Klubo "Vytis" valdyba. Buvusi valdyba sutiko pratesti savo darbą darbuvienuiems metams. Tad dabar jos sudėtis yra tokia:

Balys Savickas - pirm., Margarita Zaleskienė-izd., Antanas Supronas-sekretorius.

Valdybai talkina Pr. Berneckas, J. Balsys, V. Paulionis, R. Stirbys ir Ed. Stravinskas. Revizijos Komisijoje dirba J. Budrys ir J. Balsys.

Susirinkime patiekta planas, sudarius specialų komitetą, rūpintis pačiais jauniausiais sportininkais ir vasaros metu darbus perkelti Wasagon.

"Vyčio" sportininkus nuo pat įsteigimo dienos įvairiais būdais pastoviai rėmė šio klubo garbės narys Jurgis Strazdas, kuris buvo susirinkimo gražiai prisimintas. Šiuo metu jis gy-dosi namie.

● VASARIO 16 GIMNAZIJAI ir jos berniukų bendrabučio statybai paaukojo po \$500, J. Varkavičius ir St. Povilenskis; \$20, - J. Z. Didžbaliai. Visi iš Toronto.

Jaučiantieji tą liuanistinę instituciją paremti aukas prašome siųsti KLB švietimo Komisijos nariui Vasario 16 Gimnazijos reikalams L. Tamošauskui, 236 Dovercourt Rd., Toronto, Ont. M6J 3E1. Torontiškiečiai gali savo aukas įnešti į Torontveikiančiuose lietuvių bankeliuose esamas tos Gimnazijos sąskaitas.

Paaukojusiems \$15,- ir daugiau bus išduoti kvitai, tinkamai panaudoti prie pajamų mokesčių.

KLB švietimo Komisija

● VASARIO 24 d., Estijai minint savo nepriklausomybės atstatymo sukaktį Toronto Universiteto Convocation Hall salėje, dalyvavo ir lietuvių atstovai.

● LIETUVIŲ NAMŲ poilsio stovykla vyks Wasagoje, Tėvų Pranciškonų stovyklavietėje RUGPJŪČIO 10-18 d. d.

Registruotis ir daugiau žinių gauti galima pas V. Kulnį tel: 769-1266.

● LIETUVIŲ NAMŲ VYRŲ BŪRELIS rengia tradicinį savo vakarą kovo 16 d.

st. catharines

DIDŽIAI PASISEKUSI

VASARIO 16-TOSIOS ŠVENTĖ

Labai graži lietuviškos vėliavos pakėlimo iškilmės prie miesto Rotušės įvyko vasario 15 d., penktadienį. Šaltas, bet giedriai saulėtas oras. Stabėtinai daug lietuvių. Keturios vėliavos gražiai išsirikiavusios prie pagrindinio įėjimo į Rotušės įstaigas. Ir. Žinoma, lietuviška vėliava pačioje gražiausioje, žymiausioje, ryškiausioje vietoje - kaip sykiis-stiprocko vėjo plevinama saulės šviesoje!

Tokios aplinkybės tik retai taip laimingai susidėsto, kad viskas išeina pasigėrėtina. Taip buvo ir ši kartą, pridėdant dar ir tai, kad iškilmės pranešė ir net dalį Lietuvos Himno perdavė CK TB radijo stotis po poros valandų po vėliavos pakėlimo iškilmų. Tai pirmas toks dalykas lietuvių gyvenime šitame mieste. Niekada nesame čia per radiją girdėję nė kitų tautybių himnų garsų!

Žinoma, kad prie visko prisidėjo mūsų lietuvių gausus dalyvavimas, didelis tvarkingumas išsidėstyme prie Rotušės. Trijų puikių išvaizdos lietuvių moterų tautiniuose drabužiuose, kad ir šalčio metu, dalyvavimas prie vėliavos pakėlimo. (Dalyvavo Virginija Žemaitienė, Kunigunda Dervaitienė, Petronėlė Kaláinienė).

Svarbiausią iškilmų dalį sudarė miesto burmistro iškilmingas perskaitymas Proklamacijos, skelbiančios mieste "Lithuanian Independence Day", prašančios visų miesto gyventojų įsijungti į šią svarbią šventę. Proklamacijos pabrėžiama, kad teisingumo ir laisvės priešais atėmė iš Lietuvos jos nepriklausomybę, kad dabar Lietuva laukia dienos, kada galės vėl "to resume rightful place among the autonomous countries of the world" - kada vėl galės užimti savo teisėtą vietą tarp kitų savarankiškų pasaulio valstybių.

Kadangi dabartinis miesto burmistras yra šiuo metu išvykęs į užsienius, tai jo

pareigas ir šias iškilmes atliko pilnoje juridinėje teisėje - "acting mayor" - miesto valdybos narys John Washuta, daug prisidėjęs prie šios Vasario 16-tosios šventės pasisekimo ir kituose dalykuose.

Vietinis "The Standard" dienraštis įdėjo šventės programos eigą. Lietuviška vėliava liko tris dienas plevėsuoti, guosdama visų lietuvių širdis, kad ji, laikui atėjus, vėl plevėsuos laisvoje ir nepriklausomoje Lietuvoje.

Sekmadienį, vasario 17 d. šventė buvo tęsiama iškilmingomis pamaldomis ir po jų - menine programa.

Pamaldų metu gražų, patriotišką pamokslą pasakė kleb. Kęstutis Butkus, pašventino vainiką, kuris buvo mūsų jaunimo nuneštas ir padėtas prie Laisvės paminklo pagerbimui žuvusiųjų už Lietuvos laisvę.

Po pamaldų įvyko Vasario 16 Akta, pagerbiant šventėje dalyvavusius savanorius: Antaną Šukį, dviejų Vyčio Kryžių kavalierių, dalyvavusių visose svarbiausiose nepriklausomybės kovose, įskaitant ir Klaipėdos atvadavimą. Kitą savanorių - kūrėją Stasį Mažikūną, pasižymėjusį Panevėžio kovose ir taip pat Klaipėdos išlaisvinime bei prijungime prie Lietuvos, taip pat pagerbiant trečiąją mūsų krašto savanorį Steponą Ulbiną, veikusį ir kovojusį Vilniuje ir Vilniaus krašte.

Meninėje dalyje profesionaliai pasirodė Hamiltono AUKURO aktorai, vadovaujami rež. Elenos Dauguvietės-Kudabienės. Labai gerai pasirodė ir buvę Kauno Operos dainininkai Veronika ir Aleksandras Paulioniai. Klausytojai netik negailėjo stiprių plojimų, bet dar girdėjosi ir biso prašymai, o klausytojų-žiūrovų buvo pilna mūsų parapijos salė.

Po minėjimo įvyko visiems dalyviams priėmimas - kavutė ir šeimyninė loterija iš suaukotų vertingų fantų. Laikas prabėgo, kaip vanduo. Pasijusta atšventus tikrą lietuvišką šventę!

Tuo tarpu prie Rotušės tebeplevėsavos saulės nušviesta, vėjo glostoma, lietuviška trispalvė visam miestui matyti ir gėrėtis. Daug kas iš lietuvių vėliavą fotografavo, nes dienos pasitaikė saulėtos.

Laisvai lietuviška vėliava plevėsuoja kažkur už tūkstančių mylių nuo savo krašto, o pačioje Lietuvoje apie ją ir kalbėti uždrausta. Argi tai dar kartą neįrodo, kokie absurdai dedasi šiame pasaulyje ir koks iš tikrųjų fašistiškai žiaurus yra Lietuvos pavergėjas-sovietinis rusas.

Už poros dienų po Vasario 16-tosios vietos kanadiečių dienraštis "The Standard" patalpino vieno lietuvių ilgoką straipsnį-laišką apie Lietuvos dabartinę vergiją senoviškam rusiškam Kremlui. KOR.

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE. (Skersai gatvės nuo pensininkų rūmų, 1610 Bloor St West kampas Indign Rd.). 7:30 val. vakara. SKAMBINKITE: 487-5591

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS

233-3334 - 231-2661 - 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja - V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais 9 v.r. - 12 v.p.p.

Members of "Better Business" Bureau

PATARNAVIMAS - GREITAS IR TIKSLUS!

533-1121 (416) 822-8480

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA-INSURANCE

Walter Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

V. Bačėnas

1551 Bloor St. W.
TORONTO, Ont.
M6P 1A5

ALL SEASONS TRAVEL, B.D.

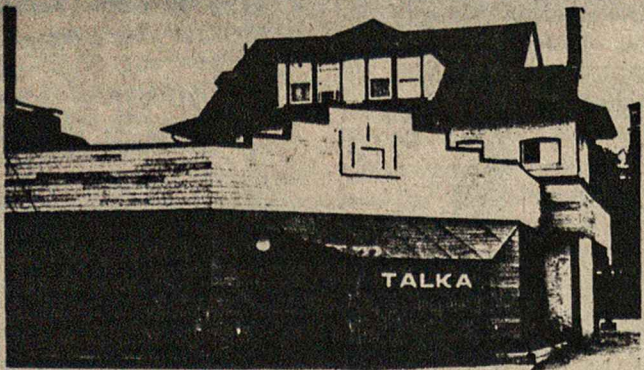
Visais kelionių reikalais
bet kur pasaulyje skambinti:

Tel. 533-3531

NEPRIKLAUSOMA LIETUYA

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

— įsikūręs nuosavuose namuose —

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
"TALKA"
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 21 MILIJONĄ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

indėlius (P.C.A.) 6 %
santaukas 7 1/2 %
kasd. palūkan. už sant. 7 %
term. indėlius 1 m. 10 1/2 %
term. indėlius 3 m. 10 3/4 %
reg. pensijų fondo 9 1/4 %
90 dienų indėlius 9 %
(minimum \$ 5.000)

IMAME UŽ:

nekiln. turto pask... 10 3/4 %
asmenines paskolas 12 1/2 %
Nemokamas pilnas čekių
patarnavimas
Nemokama narių gyvybės
drauda pagal santaupų
dydį iki \$ 2.000.
Nemokama asm. paskolų
drauda iki \$ 10.000.

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais — nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais — nuo 10 v. r. iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v.r. iki 7 v.v., šeštadieniais — nuo 9 v.r. iki 12 val. r.

Liepos ir Rugpjūčio mėnesiai šeštadieniais uždaryti.

Ottawa

OTTAWOS, ONT. APYLINKĖS PIRMININKAI IR KAPELIONAI 35 — KIŲ METŲ SUKAKTIES PROGA

(Nuotraukų pakartojame, nes praėjusio numerioje Spautuvė buvo atvirkščiai atspaudinusi negatyvą. "NL")

hamilton

PASIŽYMĖJO MEDŽIOTOJAI

Hamiltonė vykusioje tradiciniame Žuikių Baliuje š. m. sausio 26 d. šaudyme ir medžioklėje ypatingai pasižymėję asmenys gavo trofėjus — taures ir kito — kius žymenis.

Šaulių A grupėje 4 taures laimėjo B. S a v i c k a s, po 3 taures — V. S v i l a s, A. Š i m k e v i č i u s, R. S v i l a s; 2 taures — A. K o n t r i m a s.

B grupėje po 1 taure — Z. R i b y s, E. G o c e n t a s, J. R i b y s; 2 taures — P. Z u b a s; 3 taures — A. S v i l a s.

Medžioklėje pirmuoju buvo P. B r a s a s, antruoju — P. Z u b a s.

Prie šiltos vakariinės buvo prisidėję medžiotojai, paukoję dalį sumedžiotųjų žvėrelių: P. B r a s a s, P. Z u b a s, V. S v i l a s, A. P i n t u l i s.

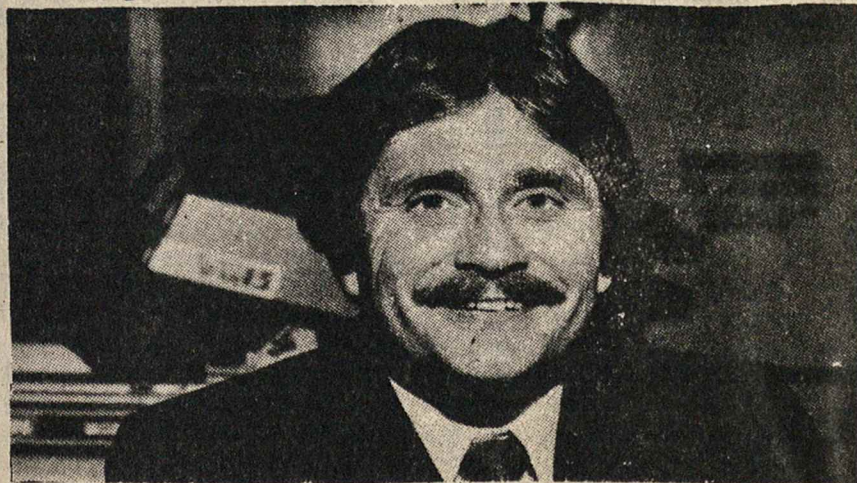
calgary

PAMINĖTA VASARIO 16-TOJI

KLB Apylinkės Valdyba suorganizavo Vasario 16 Dienos minėjimą "Stampeder" viešbučio salėje. Paskaitą skaitė prof. K. Lederis, aktualiai pavaizdavęs Lietuvos situaciją. Pasidžiūgė, kad nors ir po 40 metų Amerikoje pradama suprasti, kad jog tik tautų laisvė ir teisinga, o ne bet kokia kaina tautai turėtų būti visų žmonių gerbimo sąlyga ir kaip tokia siekiama.

Programoje pasirodė ir šeštadieninės Mokyklos mokiniai ir jaunos gabios muzikantės ir dainininkės Ch. Areltė ir V. Krausaitė.

LIETUVIS INŽINIERIUS SĖKMINGAI TOBULINA BEVIELI TELEFONĄ

Inž. dr. ARŪNAS G. ŠLEKYS

Buvęs torontietis, pradžios, vidurinio mokslo ir universitete elektros inžinerija baigęs Toronte, inž. dr. Arūnas G. Šlekys gilino gilino Illinois Universitete Urbanoje, JAV. Čia įsigijo magistro laipsnį iš elektronikos. Nuo 1970 m. dirbo Technologijos Institute Kalifornijoje "Jet Propulsion" Laboratorijoje ir kitur.

Du metų, iki 1974 m. studijavo Los Angeles ir dirbo pas prof. dr. A. Avizienį, ruošdamas doktoratą. Čia išrado naują numerių sistemą, kurią galima pritaikyti kompiuteriams.

Padaręs doktoratą, pradėjo dirbti Montrealyje Bell Canada Ltd., vėliau Bell Northern Research and Development tyrimų srityje vedėjo pareigose.

2 metus dirbo Saudi Arabijoje ir sugrįžęs gavo laboratorijos vedėjo ir vyr. viceprezidento darbą Calgary, Alberta prov., Nov Atel Communication LTD.

Pagarsėjo bevielio telefono tobulinimu, laimėjęs konkurenciją su kitomis kompanijomis.

Dabar jis nori pagaminti mažytį modelį, kurį būtų galima prisisegti prie atlapo, įvesti automobilyje ir kt.

"Calgary Herald" yra įdėjęs ilgą su juo pasikalbėjimą apie naują bevielio telefono modelio kūrimą ir bendrai apie jį patį.

Rūtą Skucaitę, montrealietę. Augina 3 dukreles.

chicago

LIETUVIŲ TAUTODAILĖS PARODA buvo surengta Čiurlionio Galerijoje, kuri vyko labai sėkmingai nuo vasario 15 d. iki kovo 3 d.

Parodą rengė LIETUVIŲ TAUTODAILĖS INSTITUTO Chicago Skyrius, kuriam vadovauja žinoma tautodailininkė Aldona V e s e l k i e n ė ir Čiurlionio Galerija.

Nemaža lietuvių keliauja iš toliau į Chicago. Dedame parengimų kalendorių, kad būtų galima viešėjimą suderinti su kokių nors kultūrinių rengimų Chicagoje. Tokių, kaip matome, netrūksta ir pasirinkimas labai įvairus.

Pamaldos etninės grupės Ottawos arkivyskupijos Bazilikoje 1985 I. 13. Silvija ir Stepas JURGUČIAI. Nuotr. J. V. Danio

LIETUVIAI ETNINĖSE PAMALDOSE

1985 m. vasario mėn. 13 d. Ottawos arkivyskupas J. Plourde atnašavo specialias mišias Ottawos etninės grupės.

Ottawoje katalikų parapijas ir nuosavas šventoves turi italai, lenkai, ukrainiečiai ir vokiečiai. Lietuviai, slovakai, vengrai, vietnamiečiai ir olandai parapijų ir savo šventovių neturi; jiems pamaldos laikomos dažniausiai tik kartą per mėnesį. Lietuviai katalikai yra ofi-

cialiai arkivyskupijoje užregistruoti kaip turintieji savo Misiją, kurios kapelionu yra kun. Viktoras Skilandžiūnas. Šios etninės pamaldos vyksta jau treči metai. Jas pradėjo ir tęsia organizuoti kanauninkas Robert Huneault prieš keletą metų paskirtas Ottawos arkivyskupijos Notre-Dame Bazilikos rektorium.

Atnašavimo metu visų etninė grupių atstovai įteikė arkivyskupui simbolines dovanas, tipiškas savo tautybėms. Šiais metais Silvija ir Stepas Jurgučiai įteikė

dail. A. ir A. T a m o š a i - č i ū knygą apie lietuviškus tautinius rūbus ir sol. Ginos Č a p k a u s k i e n ė s įdainuotą kasėtę. Pereitais metais įteikta didelė tautinė juosta, tinkama ir religinėm apeigom, ir knygą "Catholic en Lituanie". Dar prieš tai buvo įteikta lietuviška koplytėlė ir Lietuvos Katalikų Kronikos pirmas tomas anglų kalba.

Arkivyskupas Plourde savo pamokslė paminėjo, kad eilės tautybių katalikai yra varžomi ir persekiojami.

J. V. Danys

PARENGIMAI:

- KOVO 31 d. — Velykiniai pusryčiai Jaunimo Centro Didžiojoje salėje. Rengia Jaunimo Centro valdyba.
- BALANDŽIO 7 d. — Jaunimo šokiai Jaunimo Centro

Džiojoje salėje. Rengia a — teitininkai studentai.

- BALANDŽIO 13 d. — Velykų Stalą Tautiniuose Namuose rengia Lietuvių Moterų Federacijos Chicago klubas.

koncertas Jaunimo Centro Didžiojoje salėje. Rengia "Margutis".

- BALANDŽIO 27 d. — Lietuvos Dukterų pokylis Jaunimo Centro Didžiojoje salėje.

- BALANDŽIO 20 d. — "Mažiukas Baliukas" Jaunimo Centro Kavinėje rengia Kriaučeliūno vardo Montessori Mokykla.

- BALANDŽIO 21 d. — Sol. Nelės ir muz. Arvydo Palatinų pramoginių dainų

- BALANDŽIO 27 d. Lietuvių OPEROS Verdi opera DON CARLOS premjera Morton Auditorijoje.

- BALANDŽIO 28 d. — operos DON CARLOS antrasis spektaklis Morton Auditorijoje.

VALYKLA SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUOVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAI DŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

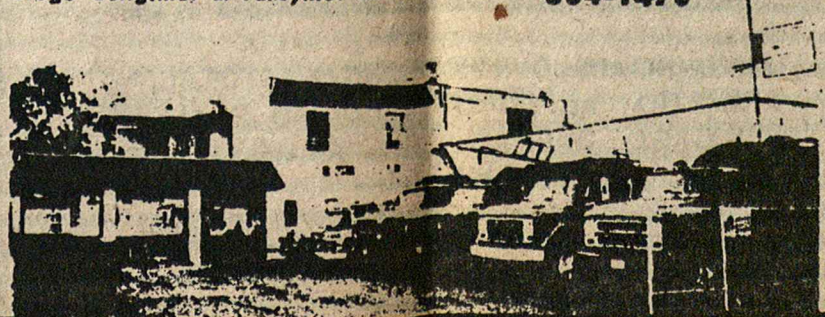
7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

GUY RICHARD ROOFER — COUVREUR

7725 George LaSalle

Seriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

FUNERAL HOME
J. F. Wilson & Sons Inc.

1123 Maple Blvd.
Chateauguy,
Tel: 691-4763

5784 Verdun Av.
Verdun, Que.,
Tel: 767-9956

MODERNIOS KOPLYČIOS

MIRUSIEJI :

• **SUTKAITIENĖ** Aldona, 69m, mirė staiga savo bute. Palaidota per AV bažnyčią, Liko sesuo Marija, brolis Antanas su šeimomis.

• **ŽEMAITIS** Konstantinas, 78 m. amžiaus, mirė.

Liko žmona Marija/Buzaitė, dukterė Elena su šeima ir jau mirusio sūnaus Juozo šeima; brolis Feliksas.

Laidojamas per AV bažnyčią.

Užuojauta mirusiųjų artimiesiems.

• **Sol. Antanas KEBLYS** išvyko ilgesnėm atostogom į Pietų Ameriką.

• **ADOMONIAI** Jonas ir Janė buvo išvykę ilgesnėm atostogom į Pietų Floridą.

Taip pat atostogavo LU-KOŠEVIČIAI Br. ir J., IŠGANAITIS J. su žmona ir ASI-PAVIČIUS J. su žmona.

• **ESTŲ NEPRIKLIAUSOMYBĖS** -vasario 24 d. -MINEJME lietuvius atstovavo Arūnas Staškevičius, KLB Montrealio Apylinkės Valdybos pirmininkas.

CEPELINŲ PIETŲS

Cepelinų pietūs šalpai paremti, kurie įvyko vasario 23 d., AV Parapijoje, atnešė gražaus pelno.

Aukos ir pietūs atnešė 1.623,69 dol. Išlaidų buvo 286,80 dol. Pelnas- 1.336,89 dol.

Bendra šalpos apyskaita bus pateikta vėliau.

Šelpiamųjų ir savo vardu tariau gilia padėką šaunioms šeiminiškėms: S.Baršaus -kienei, M. Girdžiuvienei, E. Kerbeliūnei, N. Bagdžiūnei, E. Krasowski, A. Urbo -navičiūnei, V. Dikaitiūnei, A. Staškevičiūnei, Ses. Palmirai ir visoms, aukojusioms pyragus. Taip pat didelė padėka ir visiems vyrams, kurie prisidėjo darbu,

bei visiems savo atsilanky -mu parėmusiems šį renginį. K. Toliušis, KLB Montrealio Apylinkės Narys Šalpos Reikalams

IŠ PASKIRŲ MINČIŲ, PRISTATANT KNYGĄ "TIKROJI LIETUVA"

Augustinas Mylė L.K. Mindaugo Šaulių Kuopos pirmininkas, pristatydamas knygą "TIKROJI LIETUVA" š. m. vasario 10 d. AV Parapijos salėje, ypatingą dėmesį, kaip ir knygos autorius Algirdas Gustaitis, kreipė, kad jaudabar, laisvėje esantiems lietuviams reikia organizuotai ir rimtai nutarti, kokių ribų reikės derėtis laisvai Lietuvai.

... "Dešimtmečiais kalbėta, rašyta, siūlyta užsienio lietuviams parengti dokumentinę veiklą, aiškiai, be didelių painiavų nurodant mūsų tautai siektinas ribas ir paaiškinant kodėl. Greta tas ribas apibrėžiantį žemėlapi, kad duomenų nereikėtų galvoje nešiotis.

Ilgai svarstyta, sudaryti komitetai, buvo keletas bandymų, bet jie neprigijo, neturėjo pagrįstų dėstymų.

... Pagrindinis Lietuvos žemėlapis ir knygos "Tikroji Lietuva" sudarytojas yra Algirdas Gustaitis. Jis šios rūšies žemėlapi buvo pradėjęs braižyti Nepriklausomoje Lietuvoje. Taip pat rinkti istorinius duomenis. Tuo tikslu buvo aplankę daugelį vietovių už tuolaiki -nių Lietuvos administruojamų sričių. Traukiantis į Vakarų teko viską palikti. Vos pasiekus Prūsiją - iš naujo pradėjo rinkti duomenis, fotografuoti lietuviškas vietas, dėl ko buvo Gestapo suimtas. Iki iš Europos atvykimo į Ameriką jis rinko senus žemėlapius, braižinius, vedė užrašus. 1956 m. Los Angeles, Kalifornijoje pradėjo rengti naują Lietuvos žemėlapi patyrusio braižytojo pagalba. Knygoje atskiros dėmsio verta pagrindinė mintis: taikė... Knygos autorius ragina mūsų politikus ir plačiąją visuomenę iš anksto tartis, aiškinantis su kaimynais, vadovaujančiais asmenimis, su pažindinti su lietuvių siekiamomis valstybės sienomis." /bus daugiau/

Pildau pajamų mokesčių formas, Fed. ir Prov. INCOME TAX RETURNS

Laima Skučaitė-Rutkauskienė Tel: 697-3846

Dr. J. MALISKA

D. D. S. DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS 1440 St. Catherine St. W. Suite 600, Montreal, P.Q. Tel. Bus.: 866-8235 Namų: 761-4675

Dr. Philip Stulginski

D.D.S. Dantų gydytojas - chirurgas 8606 Centrale, coin corner 45e ave. suite 209. 364-4658 Tel: 364-4658

M. CUSSON R. GENDRON VAISTINĖ

Aridaryta kasdien nuo 9 a.m. iki 10 p.m. Sestadieniai: nuo 9 a.m. iki 9:30 p.m. Sekmadieniai: nuo 10 a.m. iki 9:30 p.m. GREITAS, NEKAINUOJANTIS PRISTATYMAS

7626 Central St. Ville La Salle, P.Q. TEL: 366-9742 ir 365-0505

Dr. A. S. POPIERAITIS

B.A. M.D. C.M. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c) MEDICAL ARTS BUILDING, 1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, P.Q. TEL: 931-4024

ADVOKATAS VICTOR E. RUDINSKAS

B. Eng., M. Eng., L.L.B., B.C.L. 4701 Bannantyne, Verdun (kampas 2-nd Ave.), P.Q. H4G 1E6 TEL. Bureau: 769-8824; Residence: 366-6245

NOTARAI

J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS

5 Place Ville Marie, Suite 1220 Montreal, P.Q. H3B 2G2 Tel: (514) 871-1430

PADEKA

A + A

ALDONA DUNDZILAITĖ - SUTKAITIENĖ

mirė Montrealyje 1985 m. vasario 28 d. sulaukusi 69 metų amžiaus. Palaidota 1985 m. kovo 4 d. Notre - Dame des Neiges kapuose.

Marija DUNDZILAITĖ - ABROMAITIENĖ ir Antanas DUNDZILA su šeimomis nuoširdžiai dėkoja L.K. MINDAUGO šaulių kuopai Montrealyje, Petronėlei SNAPKAUSKIENEI ir visai jos ŠEIMAI už globą, pagalbą, dalyvavimą mūsų sesers laidotuvsė, užuojautas mums ir už mišių aukas.

Amžiną Atilsį suteik jos sielai, Viešpatie!

Visi maloniai kviečiami į

Tėv. JUOZO ARANAUSKO S.J. ir visų Juozų bei Juzių pagerbimo

PIETUS

Š. m. KOVO mėn. 17 d. 12 val.

Aušros Vartų parapijos salėje

1465 de Sève

AUKA: \$ 7.00

"NERINGOS" JŪRŲ ŠAULIŲ KUOPA

"GELEŽINIO VILKO" ir "NERINGOS"

SKAUTŲ - SKAUČIŲ TUNTAI

KVIEČIA VISUS ATSLANKYTI TRADICINĖJE

KAZIUKO MUGĖJE

SEKMADIENĮ. KOVO 31 d., 1985

Aušros Vartų parapijos salėje

- Šilti pietūs
- Žaidimai
- Loterija
- Rankdarbių kioskai

RENGĖJAI

Dr. JONO BASANAVIČIAUS VYČIŲ BŪRELIS

KVIEČIA VISUS SKAUTUS VYČIUS

DALYVAUTI

METINĖJE IŠKYLOJE

KOVO 16 - 17 dienomis

prie LAC SYLVÈRE EŽERO, St. Donat.

Informacijai skambinti:

JUOZUI JONELIUI Tel.: 767-8219

"NL" RĖMĖJAI, SUMOKĖJĘ UŽ PRENUMERATĄ \$ 25.00

IR DAUGIAU:

K. Toliušis, A. Mockus, J. Biliūnas, J. Malcius, Mrs. V. Gudžinskas, V. Lietvininkas, Mrs. P. Lecours, Alb. Dasys, P. Gaigalas, J. Budreika, A. Jonelis, P. Šukys, J. Račinskas, A. Rudokas, Z. Brazauskas, Alf. Scerba, dr. V. Sniečkus, J. Vitkūnas, K. Šimkus, L. Pečiulis, J. Žemaitaitis, dr. Marija Ramūnas, L. Balsys, H. Stepaitis.

Nuoširdžiai dėkojame! "NL"

IŠNUOMOJAMAS II-me aukšte 5½ kambarių butas, apšildytas, saulėtas, su balkonu ir vieta mašinai. Butas laisvas nuo gegužės mėnesio. Skambinti Tel: 389-4195

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS PASSEPORT • COMMERCIAL MARRIAGE • WEDDINGS 2540 rue SHERBROOKE, E.

TONY LAURINAITIS

MONTREAL, P.Q. H2K 1E9

525-6971

TRANS QUÉBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALUMINIUM, PLIENU, PLASTINE MEDZIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS

Savininkas: JOHN OSKOWICZ

3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5 Telefonas: 721-9496

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 De Seve St., Montreal, P.Q. H4E 2A8 Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS min. \$ 1,000,00
1 metų 9¼ %
TERMINUOTUS INDELIUS
1 metų 9½ %
180-364 d. 9 %
120-179 d. 8¼ %
30-119 d. 8¼ %
TRUMPALAIKIUS INDELIUS
už \$ 20,000 ar daugiau
TAUPOMOSIOS SĄSKAITOS
specialios 6¼ %
su draudimu 6¼ %
kasdieninės 6½ %
ČEKIŲ SĄSKAITOS 5 %

DUODA

PASKOLAS:

NEKILNOJAMO TURTO IR ASMENINĖS PASKOLOS MIRTIES ATVEJU DRAUDŽIAMOS IKI \$ 10,000

VISI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS

1475 De Seve 3907 A Rosemont
Pirm. Antradien. Treč. 9:00 - 3:00 4:00 - 8:00
Ketvirtadieniai 12:00 - 8:00 2:00 - 6:00
Penktadieniai 10:00 - 6:00
Sekmadieniai nuo SPALIO 15 iki GEGUŽES 15 d. abiejose parapijos salėse dirbama nuo 10:30 - 12:30 val.

Maurice Kaplan
Kailių Siuvėjas

Tel 767-6183 dabar pakeistas į: 288-9646

- Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- Vasaros laiku saugojimas (Storage)
- Taisau ir remeliuoju
- Siuvu ir paduoju

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A Montreal, P.Q. H3A 2G6

Tel: 288-9646

D.N. BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

Nekilnojamo Turto visapusiškas patarnavimas PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q. H3N1R1

Tel. Business: 273-9181 ; Residence: 737-0844.

Tel.: Business: 482 - 0772

Residence: 767-4690

JONAS IR CÔTÉ REALTIES

5159 De Maisonneuve West, Montreal, P.Q. H4A 1Z3

VINCAS PIEČAITIS

Nekilnojamo turto patarnavimas Montrealyje

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS!

Tel. Bus.: 722-3545 Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

• GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ • ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd.

DRAUDIMO AGENTŪRA

6695 - 35th Avenue, Montreal H1T 3A6

TEL 727 - 3120 Namų 376 - 3781

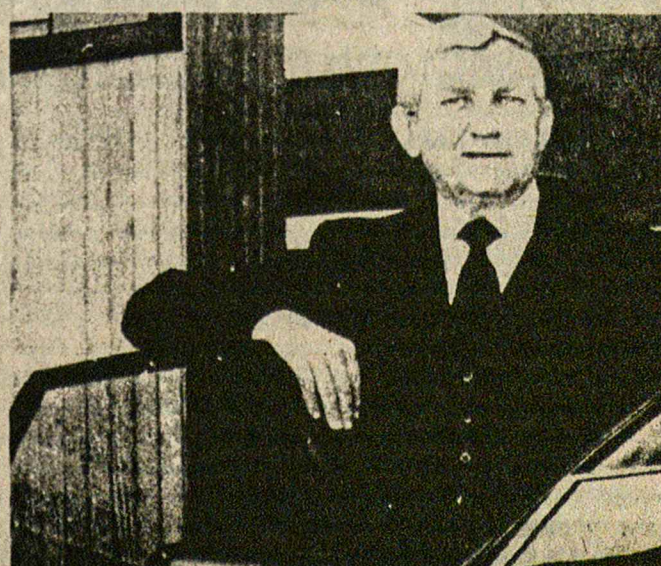
Albertas NORKELIONAS, B.A. C.S.C., I.B.

Komercinio, privataus turto, automobilių atsakomybės, gyvybės draudimas

Agentūra veikia nuo 1945 m.

montreal west automobile

11 WESTMINSTER SOUTH, MONTREAL WEST

LEONAS GURECKAS,
SALES MANAGER

Tel. 489-5391

NEPRIKLIAUSOMA LIETUVA